

ଦାଦା ଭଗବାନ କଥୃତ

ଚିତ୍ତା

ଏହି ଦୂଜିଆରେ ଚିତ୍ତା କରିବା, ତାହା ବେଳୁ ପୁଣିଜନେସ(ମୁଖ୍ୟତା) ଅଛେ ।

ଦାଦା ଭଗବାନ କଥୁଡ଼

ଚିନ୍ତା

ମୂଳ ଗୁଜରାଟୀ ସଂକଳନ : ଡା. ନୀରୂବହନ ଅମୀନ
ଅନୁବାଦ : ମହାମାଗଣ

પ્રકાશક : શ્રી અજિત વિ. પટેલ

દાદા ભગવાન આરાધના ગુણ્ણ

૪, મમતા પાર્ક સોસાઇટી, નબરૂજરાટ

કલેજ પછી, ઉસ્થાનપુરા,

અહમદાબાદ-૩૮૦૦૧૪, ગુજરાત

ફોન્ : (૦૭૯) ૩૯૮૩૦૧૦૦

©

All Rights reserved - Deepakbhai Desai

Trimandir, Simandhar City Ahmedabad-Kalol Highway,
Adalaj, Dist- Gandhinagar-382421, Gujarat, India

*No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever
without written permission from the holder of the copy right.*

પ્રથમ સંચારણ : બહુ સંખ્યા ૧૦૦૦ નભેયર ૨૦૧૭

ભાવ મૂલ્ય : ‘પરમ બિનય’ એવાં

‘મું કિછી મધ્ય જાણિ નાહોઁ’, એહી ભાવ !

દ્રબ્ય મૂલ્ય : ૧૦ ટકા

મુદ્રક : અમા ઓપ્પેટર

પાર્શ્વનાથ ચામર્થ, નૂଆ રિજર્વ બ્યાંક પાણ,

જનકપટ્ટાકૃ, અહમદાબાદ - ૩૮૦૦૧૪

ફોન : (૦૭૯) ૨૨૪૪૯૯૭૪

ତ୍ରୁମନ୍ଦ

ଧର୍ମମାଲାବିହିତ
ଶ୍ରୀକୃମଧ୍ୟଦୟମୀ

ନମୋ ଅରିହଂତାଣଂ

ନମୋ ସିଦ୍ଧାଣଂ

ନମୋ ଆୟରିଯାଣଂ

ନମୋ ଉବଳାୟାଣଂ

ନମୋ ଲୋଏ ସବୁସାହୁଣଂ

ଏଷୋ ପଞ୍ଚ ନମୁଳାରୋ,

ସବୁ ପାବସ୍ତଶାସଣୋ

ମଙ୍ଗଳାଣଂ ଚ ସବେସ୍ଥି,

ପଢମଂ ହବଇ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥୧ ॥

ॐ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ ॥୨॥

ॐ ନମଃ ଶିବାୟ ॥ ୩ ॥

॥ ଜୟ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ॥

‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ କିଏ ?

ଜୁନ ୧୯୪୮ ର ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପାଖାପାଖୁ ଛାଇଗା ସମୟ, ଭିଡ଼ରେ ଭରି ହୋଇଥିବା ସୁରତ ସହରର ରେଲଟ୍ରେ ସ୍ଥେସନ, ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ନମ୍ବର ନାର ବେଅ ଉପରେ ବସିଥିବା ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବାଲାଳ ମୂଳଜୀଭାଇ ପଟେଳ ରୂପୀ ଦେହମୟିରରେ ପ୍ରାକୃତିକ ରୂପରେ, ଅକ୍ରମ ରୂପରେ, କେତେ ଜନ୍ମରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ହେବାପାଇଁ ଆତୁର ‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ପ୍ରକଟ ହେଲେ । ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ସର୍ଜିତ କଳା ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଅଭୁତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଏକ ଘଣ୍ଟାରେ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱ ଦର୍ଶନ ହେଲା । ‘ମୁଁ କିଏ ? ଭଗବାନ କିଏ ? ଜଗତ କିଏ ଚଳାଉଛି ? କର୍ମ କ’ଣ ? ମୁକ୍ତି କ’ଣ ?’ ଲତ୍ୟାଦି ଜଗତର ସମସ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଶ୍ନର ସପୂର୍ଣ୍ଣ ରହସ୍ୟ ପ୍ରକଟ ହେଲା । ଏହିପରି ପ୍ରକୃତି, ବିଶ୍ୱ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଳା ଏବଂ ତାହାର ମାଧ୍ୟମ ହେଲେ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବାଲାଳ ମୂଳଜୀଭାଇ ପଟେଳ, ଯିଏ ଗୁଜରାଟର ଚରୋତେର କ୍ଷେତ୍ରର ଭାଦରଣ ଗାଁ’ର ପାଟୀଦାର, କଂଗ୍ରେସକୁ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାବାଲା, ତଥାପି ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ବାତରାଗ ପୁରୁଷ !

‘ବ୍ୟାପାରରେ ଧର୍ମ ରହିବା ଉଚିତ, ଧର୍ମରେ ବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ’, ଏହି ସିଙ୍ଗାନ୍ତ ସହ ସେ ସାରା ଜୀବନ ବିଭାଇଲେ । ଜୀବନରେ କେବେ ମଧ୍ୟ କାହାରିଠାରୁ ପଇସା ନେଇ ନାହାନ୍ତି, ବରଂ ନିଜ ରୋଜଗାରରୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଯାତ୍ରା କରାଉଥିଲେ ।

ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହେଲା, ସେହିପରି କେବଳ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟାରେ ଅନ୍ୟ ମୁମୁକ୍ଷୁମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଆମ୍ବାନର ପ୍ରାସ୍ତୁତ କରାଉଥିଲେ, ତାଙ୍କର ଅଭୁତ ସିଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଯୋଗ ଦ୍ୱାରା । ତାହାକୁ ଅକ୍ରମ ମାର୍ଗ କହିଲେ । ଅକ୍ରମ, ଅର୍ଥାତ୍ ବିନା କ୍ରମରେ ଏବଂ କ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ସିଦ୍ଧି ପରେ ସିଦ୍ଧି, କ୍ରମାନୁସାରେ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବା । ଅକ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ଲିଙ୍ଗ ମାର୍ଗ, ସର୍ଟ କର୍ ।

ସେ ନିଜେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ କିଏ ?’ର ରହସ୍ୟ ଜଣାଇବାକୁ ଯାଇ କହୁଥିଲେ ଯେ, “ଏ ଯିଏ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଉଛନ୍ତି ସେ ଦାଦା ଭଗବାନ ନୁହୁଁନ୍ତି, ସେ ତ ‘ଏ.ଏମ. ପଟେଳ’ ଅଟେ । ମୁଁ ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ଅଟେ ଏବଂ ଭିତରେ ଯିଏ ପ୍ରକଟ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ ଅଣନ୍ତି । ଦାଦା ଭଗବାନ ତ ଚଉଦିଲୋକର ନାଥ ଅଣନ୍ତି । ସେ ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ‘ଏଠାରେ’ ମୋ ଭିତରେ ସପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦାଦା ଭଗବାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ନମସ୍କାର କରେ ।”

ନିବେଦନ

ଆମ୍ବିଜ୍ଞାନୀ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବାଲାଳ ମୂଳଜୀଭାଇ ପଟେଳ, ଯାହାଙ୍କୁ ଲୋକେ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀମୂଖରୁ ଅଧାମ ତଥା ବ୍ୟବହାର ଜ୍ଞାନ ସମନ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେଉଁ ବାଣୀ ବାହାରିଛି, ସେଥବୁକୁ ରେକର୍ଡ କରି, ସକଳନ ତଥା ସମ୍ପାଦନ କରି ପୁସ୍ତକ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁବାଦରେ ଏହା ବିଶେଷ ଧାନ ରଖାଯାଇଛି ଯେ, ପାଠକଙ୍କୁ ଦାଦାଶ୍ରୀଙ୍କର ହିଁ ବାଣୀ ଶୁଣାଯାଉଛି, ଏପରି ଅନୁଭବ ହେଉ, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ବୋଧ ହୁଏ କିଛି ଜାଗାରେ ଅନୁବାଦର ବାକ୍ୟ ରଚନା ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ଅନୁସାରେ ତୃଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଗିପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଭାବନାକୁ ବୁଝି ପଡ଼ାଯିବ ତେବେ ଅଧିକ ଲାଭକାରୀ ହେବ ।

ଆମୀଙ୍କ ବାଣୀକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଯଥାର୍ଥ ରୂପରେ ଅନୁବାଦ କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁସ୍ତକରେ ଅନେକ ଜାଗାରେ ବନ୍ଧନୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ବା ବାକ୍ୟ ପରମପୂଜ୍ୟ ଦାଦାଶ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃହ୍ୟାଇଥିବା ବାକ୍ୟକୁ ଅଧିକ ସଂକଷିତାପୂର୍ବକ ବୁଝାଇବା ହେତୁ ଲେଖାଯାଇଛି । ଯେବେ କି କିଛି ଜାଗାରେ ଜୀରାଜୀ ଶବ୍ଦକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅର୍ଥରୂପରେ ରଖାଯାଇଛି । ଦାଦାଶ୍ରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମୂଖରୁ ବାହାରିଥିବା କିଛି ଗୁଜରାତୀ ଶବ୍ଦ ଯେମିତିକୁ ସେମିତି ରଖାଯାଇଛି, କାରଣ ସେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆରେ ଏପରି କିଛି ଶବ୍ଦ ନାହିଁ, ଯାହା ତାହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ଦେଇପାରିବ ।

ଅନୁବାଦଜନିତ ତୃଟି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଛୁ ।

ସମାଦକୀୟ

ଚିନ୍ତା କାହାକୁ ହେଉନଥିବ ? ଯେଉଁମାନେ ସଂସାରରୁ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରକ୍ତ ହୋଇସାଗିଲେଣି, ସେମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ଚିନ୍ତା କ'ଣପାଇଁ ହୁଏ ? ଚିନ୍ତାର ପରିଶାମ କ'ଣ ? ଏବଂ ଚିନ୍ତା ରହିଛି କିପରି ହୋଇପାରିବା, ତାହାର ଯଥାର୍ଥ ସମର ପରମପୂଜ୍ୟ ଦାଦାଶ୍ରୀ ବତାଇଛନ୍ତି, ଯାହା ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ।

ଚିନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକଟ ଅଗ୍ରି ! ନିରଗ ଜଳାଇ ଚାଲିଥାଏ । ରାତିରେ ଶୋଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦିଏ ନାହିଁ । ଭୋକ-ଶୋଷ ଖତମ କରିଦିଏ ଏବଂ କେତେ ସାରା ରୋଗକୁ ନିମନ୍ତଣ ଦିଏ । ଏତିକି ନୁହେଁ, ପୁଣି ପରଜନ୍ମ ପାଇଁ ପଶୁଗତି ବାନ୍ଧି ଦିଏ ! ଏହି ଜନ୍ମ ଏବଂ ପରଜନ୍ମ ଉଭୟ ବିଗାଡ଼ି ଦିଏ ।

ଚିନ୍ତା ତ' ଅହୁକାର ଅଟେ । କେଉଁ ଆଧାରରେ ଏସବୁ ଚାଲୁଅଛି, ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ନ ବୁଝିବା ଦ୍ୱାରା ସବୁକିଛି ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଇ, କର୍ତ୍ତା ହୋଇଯାଏ ଆଉ ଭୋଗେ । ଭୋଗବତୀ (ସ୍ଵଖ-ଦୁଃଖର ପ୍ରଭାବ) କେବଳ ଅହୁକାରକୁ ହୁଏ । କର୍ତ୍ତା-ଭୋକାପଣ କେବଳ ଅହୁକାରକୁ ହୁଏ ।

ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ବିଗିଢ଼ି ଯାଏ, ଏପରି ପ୍ରକୃତିର ନିୟମ ଅଟେ । ଚିନ୍ତା ମୁକ୍ତ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସୁଧୂରି ଯାଏ ।

ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କୁ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା, ଏଯାରକଣ୍ଠିସନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତାରେ ବୁଡ଼ିକି ଥାଆନ୍ତି ମଜ୍ଜରିଆକୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଆରାମରେ ଶୁଅନ୍ତି ଆଉ ଏ ସେୟାନଙ୍କୁ ତ' ନିଦ ବଚିକା ନେବାକୁ ପଡ଼େ ! ଏ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ କେବେ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ? ହିଅ ଦଶ ବର୍ଷର ହୋଇଥିବ, ସେବେତୁ ତା'ର ବାହାଘରର ଚିନ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ! ଆରେ ! ତା'ପାଇଁ ବର ଜନ୍ମ ହୋଇସାରିଥିବ ନା ଜନ୍ମ ହେବା ବାକି ଥିବ ?

ଚିନ୍ତାବାଲାଙ୍କ ପାଖରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିଷ୍ଟେ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରାଯ୍ୟ କରମ ବନ୍ଧାହୁଏ ।

ଚିନ୍ତା କାହାକୁ କହିବା ? ବିଚାର କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବିଚାରମାନଙ୍କର ଚକ୍ର ଚାଲେ, ସେବେତୁ ଚିନ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ବିଚାର କାରଣରୁ ଅର୍ତ୍ତଦାହ ହେବାକୁ ଲାଗେ, ତେବେ ସେଠାରେ ଅଟକିଯିବା ଉଚିତ । ବାନ୍ଧବରେ ‘କର୍ତ୍ତା କିଏ’ ଏହା ନବୁଝିବା ଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତା ହୁଏ । କର୍ତ୍ତା ‘ସାଇଷିପିକ ସରକମସ୍ତେନଶିଯଳ ଏଭିଡେନ୍ମ’ ଅଟେ । ବିଶ୍ୱରେ କେହି ସତତ କର୍ତ୍ତା ନାହିଁ, ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ଅଟେ ।

ଚିନ୍ତା ସବୁଦିନ ପାଇଁ କିପରି ଯିବ ? କର୍ତ୍ତାପଦ ଛୁଟିବ ତେବେ ! କର୍ତ୍ତାପଦ ଛୁଟିବ କେବେ ? ଆମ୍ବାନ ପ୍ରାୟ କରିବେ ତେବେ ।

ଚିନ୍ତା

ଚିନ୍ତା କେଉଁଠୁ ଆସେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କେବେ ଚିନ୍ତା କରିଛୁ କି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ତ' ମାନବ ସଭାବ ଅଟେ, ଏଥିପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି ରୂପରେ ଚିନ୍ତା ହୋଇଗଲିଥାଏ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମଣିଷର ସଭାବ କିପରି ଅଟେ ଯେ ଯଦି କେହି ତା'କୁ ଚାପୁଡ଼ା ମାରେ, ସେ ତା'କୁ ସାମନାରେ ଚାପୁଡ଼ା ମାରିଆଏ । କିନ୍ତୁ ଯଦି କେହି ସମ୍ବନ୍ଧଦାର ଥୁବ, ତେବେ ସେ ଭାବିବ ଯେ ମୋତେ କାନ୍ଦୁନ୍ଦୁ ହାତରେ ନନ୍ଦେବା ଉଚିତ । କିଛି ଲୋକ କାନ୍ଦୁନ୍ଦୁ ହାତରେ ମଧ୍ୟ ନେଇ ନିଅନ୍ତି । ଏହା ଦୋଷ କୁହାଯିବ । ଚିନ୍ତା କିପରି କରିପାରିବ ମଣିଷ ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭଗବାନ ଏପରି କହିଯାଇଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବ ନାହିଁ । ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଆମ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରଖିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ କହିବା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ଆଣିବା, ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ବହୁତ ଅନ୍ତର ଅଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ମୁଁ ବ୍ୟବହାରରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ କହୁନାହିଁ । ଏହା ତ' ବାପ୍ରବିକତା ବତାଉଛି । ଏମିତିରେ ତ' ଚିନ୍ତା ଛୁଟୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏ ଚିନ୍ତା କରିବାର ନାହିଁ, ତଥାପି ହୋଇଯାଉଛି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ।

ଏବେ, ଯେତେବେଳେ ଏ ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ସେତେବେଳେ କେଉଁ ଔଷଧ ଲଗାଅ ? ଚିନ୍ତାର ଔଷଧ ମିଳୁନାହିଁ ?

ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ଅଛି, ସେଠାରେ ଅନୁଭୂତି କିପରି ହେବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତାରୁ ପାରି ହେବା ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ମାରିବା ଯେ ଏଥରୁ ମୁଁ କେବେ ଛୁଟିବି, ଏଥିପାଇଁ ‘ଭଗବାନ, ଭଗବାନ’ କରିବା, ଏହି ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ତଥାପି ମୋତେ ମୋ ଭିତରବାଲା ଭଗବାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ହେଉନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କିପରି ହେବ ଅନୁଭୂତି ? ଚିନ୍ତାରେ ଅନୁଭୂତି ହୁଏ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଅନୁଭୂତି ଦୁହେଁ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ହୁଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହେବା ପଥେନୁଭୂତି ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା କିପରି ବନ୍ଦ ହେବ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଏଠି, ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ରହିବା ଦ୍ୱାରା । ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଆସିଛ କେବେ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ସତ୍ସଙ୍ଗ ଯାଏ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଯେଉଁ ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଯିବା ପରେ ଯଦି ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ନହେଉଥୁବ ତେବେ ସେ ସତ୍ସଙ୍ଗ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ । ନହେଲେ, ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଯିବା ପରେ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହେବା ହିଁ ଉଚିତ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯେତେ ସମୟ ସେଠାରେ ବସୁଛି, ସେତେ ସମୟ ଶାନ୍ତି ରହୁଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ତାହାକୁ ଶାନ୍ତି କୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ସେଥୁରେ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରି ଶାନ୍ତି ତ' ଗପ ଶୁଣିବା, ତେବେ ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରକାତ ଶାନ୍ତି ତ' ସର୍ବଦା ରହିବା ଉଚିତ, ଯିବା କଥା ହିଁ ନୁହେଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ହେଉଛି ସେ ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଯିବା କ'ଣ ପାଇଁ ? ସତ୍ସଙ୍ଗବାଲାଙ୍କୁ କହିଦେବ ଯେ, ‘ଭାଇ, ମୋତେ ଚିନ୍ତା ହେଉଛି, ଏଥିପାଇଁ ମୋର ଏଠିକୁ ଆଉ ଆସିବାର ନାହିଁ, ନଚେତ ତୁମେ ଏପରି କିଛି ଚିକିଷା କର ଯେ ଚିନ୍ତା ନହେବ ।’

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଅପିସ ଯାଏଁ କି ଘରକୁ ଯାଏଁ କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ମନ ଲାଗୁନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଅପିସ ତ' ଆମେ ଚାକିରି ପାଇଁ ଯା'ନ୍ତି, ଆଉ ଦରମା ତ' ଦରକାର ନା ? ଘର-ଗୃହମୂଁ ଲଜାଇବାର ଅଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ଘର ଛାଡ଼ିବାର ନାହିଁ, ଚାକିରି ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିବାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହେଉନାହିଁ, କେବଳ ସେହି ସତ୍ସଙ୍ଗ ଛାଡ଼ିଦେବାର ଅଛି । ନୂଆ ଅଲଗା ସତ୍ସଙ୍ଗ ଖୋଜିବ, ପରେ ପୁଣି ଅନ୍ୟ ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଯିବ । ସତ୍ସଙ୍ଗ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସତ୍ସଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତା ଯିବା ଦରକାର । ତୁମେ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଯାଇନାହିଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ଏପରି ବଢାଯାଇଛି ଯେ ଭଗବାନ ତୁମ ଭିତରେ ହିଁ ଅଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତି ତୁମକୁ ଭିତରୁ ହିଁ ମିଳିବ, ବାହାରେ ଭଟକିବା ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହିଁ, ଠିକ କଥା ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରେ ଯେଉଁ ଭଗବାନ ବସିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ତିଳେମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ ହେଉନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତାରେ ଅନୁଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ହେବା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଅନୁଭବ ହୋଇଥିବ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଚାଲିଯିବ । ଚିନ୍ତା ତ' ଏକ ପ୍ରକାରର ଅହଂକାର କୁହାଯାଏ । ଭଗବାନ କୁହନ୍ତି ଯେ, ‘ତୁ ଅହଂକାର କରୁଛୁ, ତେବେ ଚାଲିଯା ମୋ ପାଖରୁ ।’ ଯାହାକୁ ‘ଏହା ମୁଁ ଚଲାଉଛି’, ଏପରି ଚଲାଇବାର ଅହଂକାର ଥିବ, ସେ ହିଁ ଚିନ୍ତା କରେ ନା ! ଯାହାକୁ ଭଗବାନ ଉପରେ ତିଳେମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ନଥୁବ, ସେ ଚିନ୍ତା କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଭଗବାନ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ତ' ଅଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ବିଶ୍ୱାସ ଥିବ ତେବେ ଏପରି କରିବ ହିଁ ନାହିଁ । ଭଗବାନଙ୍କ ଭରସାରେ ଛାଡ଼ି, ଆରାମରେ ଶୋଇଯିବ । ପୁଣି ଚିନ୍ତା ଭଲା କିଏ କରିବ ? ଏଥୁପାଇଁ ଭଗବାନ ଉପରେ ଭରସା ରଖ । ଭଗବାନ ତୁମର ଅଛ ବହୁତ ସମ୍ବଲୁଥୁବ ନା ନାହିଁ ? ଖାଇସାରିବା ପରେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କର ? ପାଚକ ରସ ପଡ଼ିଲା ନା ନାହିଁ, ପିତ ପଡ଼ିଲା, ଏପରି ସବୁ ଚିନ୍ତା କରୁନାହିଁ ? ରକ୍ତ ବନିବ ନା ନାହିଁ, ଖାଡ଼ା ହେବ ନା ନାହିଁ, ଏପରି ଚିନ୍ତା କର ? ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଉତ୍ତରେ ବହୁତ କିଛି ଚଲାଇବାର ଅଛି, ବାହାରେ କ'ଣ ଚଲାଇବାର ଅଛି ଯେ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ? ତେବେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଖରାପ ତ' ଲାଗିବ ନା ! ଅହଂକାର କରିବ ତେବେ ଚିନ୍ତା ହେବ । ଚିନ୍ତା କରିବାବାଲା ମଣିଷଙ୍କୁ ଅହଂକାରୀ କୁହାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ଭଗବାନଙ୍କୁ ସମାର୍ପଣ କରି ଚିନ୍ତା କରିବା ଛାଡ଼ିଦିଅ । ପୁଣି ଏଠାରେ କେବେ ଦିନେ ଭଗବାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍କାର କରାଇଦେବି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ।

ଚିନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକଟ ଅଗ୍ନି

ଏଣୁ ଏସବୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ଏମିତି ହିଁ, ବାହାରେ ଲଗାଇବାକୁ ଥିବା ଔଷଧ ଯଦି ପିଇଯିବା ତେବେ କ'ଣ ହେବ ପୁଣି ? ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ବାହାରେ ଲଗାଇବାକୁ ଥିବା ଔଷଧ ପିଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଅନ୍ୟଥା ମଣିଷଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ ? ହିମୁଷ୍ଟାନର ମଣିଷଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ କେଉଁଠି ? ତୁମକୁ ଚିନ୍ତା କରିବାର ସହକ ଅଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ନା, ଶାନ୍ତି ଚାହୁଁଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ତ ଅଗ୍ରି କୁହାଯାଏ । ଏମିତି ହୋଇଯିବ ଆଉ ସେମିତି ହୋଇଯିବ ! କେଉଁ କାଳରେ ଯେବେ କେବେ ସଂସାରି ମଣିଷ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମଲିଥାଏ, ତେବେ ଯଦି ଚିନ୍ତାରେ ରହିବା, ତେବେ ମନୁଷ୍ୟପଣ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଯିବ । କେତେ ଭାରୀ ବିପଦ ଅଟେ ? ! ଯଦି ତୁମଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି ଦରକାର ତେବେ ମୁଁ ତୁମର ଚିନ୍ତା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବନ୍ଦ କରିଦେବି ।

ଯେବେଠୁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦହେବ, ସେବେଠୁ ବୀତରାଗ ଭଗବାନଙ୍କ ମୋକ୍ଷମାର୍ଗ କୁହାଯାଏ । ବୀତରାଗ ଭଗବାନଙ୍କ ଯେବେ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି, ସେବେଠୁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆସେ ନାହିଁ । ଦର୍ଶନ କରିବା ତ' ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ଶିଖାନ୍ତି ଯେ ଏହିପରି ଦର୍ଶନ କରିବ, ତେବେ କାମ ହେବ । ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ତ' ନିଆଁ କୁହୁଲୁଆଏ । କନୟମୂଳ ଦେଖୁଛ ? କନୟମୂଳକୁ ଚାଲିରେ ପୋଡ଼ିବା ପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ।

ଜ୍ଞାନୀ କୃପାରୁ ଚିନ୍ତାମୁଣ୍ଡ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ତେବେ ଚିନ୍ତାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମ ଭଲି ଏ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଜାଗା ଗଲେ, କିନ୍ତୁ ଲାଭ ହେଲା ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ସେ କ'ଣ କଲେ, ତାଙ୍କୁ ପଚାରିକି ଦେଖ । ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବି ଚିନ୍ତା ଅଛି ? ଏବେ ଗାଳି କରିବା ତଥାପି ଅଶାନ୍ତି ହେବ କି ? ତାଙ୍କୁ ପଚାର ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତାହା ତ' ‘ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ’ଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି କୃପା ନେଇଯିବ । ପୁଣି ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ସଂସାର ସୁସଙ୍ଗତ ଭାବରେ ଚାଲୁରହିବ ।

ଚିନ୍ତା ଯାଏ, ସେବେଠୁ ସମାଧୁ

ଚିନ୍ତା ନହୁଏ ତେବେ ବାସ୍ତବରେ ସମସ୍ୟା ଗଲା । ଚିନ୍ତା ନ ହୁଏ, ଓରିଜ୍(Worries) ନ ହୁଏ, ଆଉ ଉପାଧ୍ୟ(ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଦୁଃଖ)ରେ ମଞ୍ଚମାଧ୍ୟ ରୁହେ ତେବେ ବୁଝିବ ଯେ ବାସ୍ତବରେ ସମସ୍ୟା ଗଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏପରି ସମାଧୁ ସ୍ଥିତି ଆଣିବାକୁ ଥିବ ତେବେ ମଧ୍ୟ ଆସେ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତାହା ତ' ଏପରି ଆଣିଲେ ଆସେନାହିଁ । ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିଦେବେ, ପୂର୍ଣ୍ଣତୟା ଶୁଦ୍ଧ କରିଦେବେ, ତେବେ ନିରନ୍ତର ସମାଧୁ ରହିବ ।

ଯଦି ଚିତ୍ରା ନଥୁବ, ଏପରି ଲାଇଫ୍(life) ହେବ, ତେବେ ଉଭମ କୁହାୟିବ ନା ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ତାହା ତ' ଉଭମ ହିଁ କୁହାୟିବ ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମୁଁ ବିନା ଚିତ୍ରାର ଲାଇଫ୍ ବନାଇଦେବି । ପୁଣି ତୁମକୁ ଚିତ୍ରା ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି କାଳର ଏହା ଏକ ମହାନ ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଅଗେ । ଏହି କାଳରେ ଏପରି ହୃଦ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଦେଖନ୍ତୁ ଏହା ହୋଇଛି ନା !

‘ନିଜେ’ ପରମାମ୍ବା, ପୁଣି ଚିତ୍ରା କାହିଁକି ?

କେବଳ କଥାକୁ ବୁଝିବାର ଅଛି । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ପରମାମ୍ବା ଥଟ, ଭଗବାନ ହିଁ ଥଟ, ପୁଣି କ’ଣ ପାଇଁ ତ୍ରିଜ କରିବା ? ଚିତ୍ରା କ’ଣ ପାଇଁ କରୁଛ ? କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ରା କରିବା ପରି ଏ ସମାର ନୁହେଁ । ଏବେ ଚିତ୍ରା କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେ ସେଫ୍ସାଇର୍ସ୍(safe side) ରହିପାରେ ନାହିଁ, କାହିଁକିନା ଯେଉଁ ସେଫ୍ସାଇଡ୍ ମେଚୁରାଳ ଥିଲା, ସେଥୁରେ ତୁମେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କଲ । ପୁଣି ଏବେ ଚିତ୍ରା କ’ଣ ପାଇଁ କରୁଛ ? ସମସ୍ୟା ଆସେ ତେବେ ତାହାର ସାମନା କର ଏବଂ ସମାଧାନ କରିନିଅ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା: ଯଦି ଆମେ ପ୍ରତିକୂଳତାର ସାମନା କରିବୁ, ତାହାର ଅବୋରଧ କରିବୁ, ପ୍ରତିକାର କରିବୁ, ତେବେ ତାହାଦ୍ୱାରା ଅହଂକାର ବଢ଼ିବ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ: ଚିତ୍ରା କରିବା ଅପେକ୍ଷା ସାମନା କରିବା ଭଲ । ଚିତ୍ରାର ଅହଂକାର ତୁଳନାରେ ସାମନା କରିବାର ଅହଂକାର ଛୋଟ । ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି, ‘ଏପରି ପରିମ୍ବିତରେ ସାମନା କରିବ, ଉପାୟ କରିବ, କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ରା କରିବ ନାହିଁ ।’

ଚିତ୍ରା କରିବାବାଲାକୁ ଡବଲ ଦଣ୍ଡ

ଭଗବାନ କୁହନ୍ତି ଯେ ଚିତ୍ରା କରିବାବାଲାକୁ ଡବଲ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ ଆଉ ଚିତ୍ରା ନକରିବାବାଲାକୁ ଗୋଟିଏ ହିଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ । ଅଠର ବର୍ଷର ଗୋଟିକିଆ ପୁଅ ମରିଯାଏ, ତା’ ପଛରେ ଯେତିକି ଚିତ୍ରା କରେ, ଯେତିକି ଦୁଃଖ ମନାଏ, ମୁଣ୍ଡ ପିଟେ, ଆଉ

ଯାହା କିଛି ବି କରେ, ତା'ପାଇଁ ତବଳ ଦଣ୍ଡ । ଆଉ ଯଦି ଏସବୁ ନକରେ ତେବେ ଗୋଟିଏ ହିଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ । ପୁଅ ମରିଗଲା, ସେତିକି ହିଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ ଆଉ ମୁଣ୍ଡ ପିଟିଲା ତାହା ଅତିରିକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଅଟେ । ମୁଁ ସେ ଦୋହରା ଦଣ୍ଡରେ କେବେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଏଥପାଇଁ ମୁଁ ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଛି ଯେ ପାଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କାର ପକେଟମାର୍ ହୋଇଗଲା ତେବେ ‘ବ୍ୟବସ୍ଥିତ’(ସାଇଷଣିପିକ ସରକମଷ୍ଟେନସିଯଲ ଏଭିଡେନ୍ସ୍) ଅଟେ, କହି ଆଗକୁ ଗାଲି ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଆଗମରେ ଘରକୁ ଯିବ ।

ଏହି ପ୍ରଥମ ଦଣ୍ଡ ତାହା ଆମ ନିଜର ହିଁ ହିସାବ ଅଟେ, ଏଥପାଇଁ ତରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଏଥପାଇଁ କିଛି ହୋଇଗଲା, ତାହାକୁ ‘ଯାହା ହେଲା ତାହା କରେକୁ’ ଏପରି କୁହ !

ଯାହା ପାଇଁ ଚିତ୍ରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଗିଡ଼େ

ପ୍ରକୃତି କ’ଣ କୁହେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉନାହିଁ ତେବେ ପ୍ରୟାସ କର, ଜବରଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟାସ କର କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ରା କରନାହିଁ । କାହିଁକିନା ଚିତ୍ରା କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧକ୍କା ପହଞ୍ଚେ ଏବଂ ଚିତ୍ରା କରିବାବାଲା ନିଜେ ଲଗାମ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଯାଏ । ‘ଯେମିତି ମୁଁ ହିଁ ଚଲାଉଛି ।’ ଏପରି ନିଜ ହାତକୁ ଲଗାମ ନେଇଯାଏ । ଏହାର ଦୋଷ ଲାଗୁ ହୁଏ ।

ପରସରାରେ ଉପଯୋଗ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ରା ହୋଇଥାଏ । ବିଦେଶର ଆୟ ବିଦେଶରେ ହିଁ ରହିବ । ଏ ଗାଡ଼ି-ବଙ୍ଗଳା, ମିଲ(Mill), ସ୍ଟୀ-ପିଲା, ସବୁ ଏଠାରେ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟେସନରେ ତ’ କାହା ବାପାର ମଧ୍ୟ ଚାଲିବ ନାହିଁ । କେବଳ ପୁଣ୍ୟ ଆଉ ପାପ ସାଥୀରେ ନେବାକୁ ଦେବେ । ଅନ୍ୟ ସରଳ ଭାଷାରେ କହିବି ତେବେ, ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଦୋଷ କଲ, ସେସବୁର ଧାରା ସାଥୀରେ ଯିବ । ଦୋଷ ଦ୍ୱାରା ଉପାର୍ଜିତ ଆୟ ଏଇଠି ରହିବ ଆଉ ପୁଣି ମୁକଦମା ଚାଲିବ । ସେତେବେଳେ ସେ ଧାରା ଅନୁସାରେ ନୂଆ ଶରୀର ପ୍ରାସ୍ତୁ କରି, ନୂଆ ରୂପରେ ଆୟ କରି ରଣ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥପାଇଁ ଭାଇ ! ପ୍ରଥମରୁ ହିଁ ସିଧା ହୋଇଯାଅ ନା ! ସଦେଶ(ଆମ୍ବା)ରେ ତ’ ବହୁତ ସ୍ଵର୍ଗ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସଦେଶ ଦେଖୁ ହିଁ ନାହିଁ ନା !

ବାକିଶାତା ମନେପଡ଼େ ସେତେବେଳେ...

ରାତିରେ ସମସ୍ତେ କୁହୁଛି ଯେ, ‘ଏଗାରଟା ବାଜିଗଲାଣି, ଏବେ ଶୋଇପଡ଼ି ।’ ଶୀତ ଦିନ ହୋଇଥୁବ ଏବଂ ତୁମେ ମଶାରି ଭିତରେ ପଶିଗଲ । ଘରେ ସମେଷ୍ଟ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମଶାରି ଭିତରେ, ପଶିବା ପରେ ତୁମର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଯେ, ‘ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ତିନି ହଜାରର ବିଲ୍ ବାକିଅଛି ଏବଂ ସମୟ ପୂରା ହୋଇଗଲାଣି । ଯଦି ସେତେବେଳେ ଦସ୍ତଖତ କରାଇନେଇଥାନ୍ତି ତେବେ ଆଜି ଟଙ୍କା ମିଳିଯାଇଥାନ୍ତା । ରାତା-ରାତି କେଉଁଠି ଦସ୍ତଖତ ହୁଏ ? ହେବ ନାହିଁ ନା ? ତେବେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ଆପଣଙ୍କର କ’ଣ ବିଗିଢ଼ିବ ?

ଚିନ୍ତାର ରୂପ କଲ(ମୂଳ କାରଣ)

ହୃଦୟ ଜଲୁଆଏ, ଏପରି ଚିନ୍ତା ତ’ କୌଣସି କାମର ନୁହେଁ ! ଯାହା ଶରୀରର କ୍ଷତି କରେ ଏବଂ ଆମକୁ ଯାହା ମିଳିବାର ଥିଲା, ସେଥୁରେ ବିଷ୍ଣୁ କରାଏ । ଚିନ୍ତାରୁ ହେଁ ଏପରି ସଂଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭଲ-ମନ୍ଦ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ, କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କ’ଣ ପାଇଁ ? ଏହାକୁ ଲଗୋଇଜମ୍ (ଅହଙ୍କାର) କୁହାଯାଏ । ସେପରି ଲଗୋଇଜମ୍ ନହେବା ଉଚିତ । ‘ମୁଁ କିଛି ଅଟେ ଏବଂ ମୁଁ ହେଁ ଚଲାଉଛି’, ଏହାଦ୍ୱାରା ତା’କୁ ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ‘ମୁଁ ଥିବି ତେବେ ଯାଇ ଏ କେସର ସମାଧାନ ହେବ’, ଏହାଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତା ହୋଇଚାଲେ । ଏଥୁପାଇଁ ଲଗୋଇଜମ୍ବାଲା ଅଂଶର ଅପରେସନ କରିଦେବ, ପରେ ଯେଉଁ ଭଲ-ମନ୍ଦର ବିଚାର ରହିଲା, ସେଥୁରେ ଅସ୍ଵାକିଧା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭିତରେ ରଙ୍ଗ ଜଳାନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା ଚିନ୍ତା ତ’ ରଙ୍ଗ ଜଳାଏ, ମନ ଜଳାଏ । ଚିନ୍ତା ହେଉଥୁବ, ସେ ସମୟରେ ପିଲା କିଛି କହିବାକୁ ଆସେ, ତେବେ ତା’ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଉଗ୍ର ହୋଇଯାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁଦିଗରୁ କ୍ଷତି କରେ । ଏ ଅହଙ୍କାର ଏପରି ଜୀବିଷ ଯେ ଟଙ୍କା ଆଉ ବା ନଥାଉ, କିନ୍ତୁ ଯଦି କେହି କୁହେ ଯେ, ‘ଏ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଇ ମୋର ସବୁ ବିଗାଡ଼ି ଦେଲେ’, ତେବେ ଅପାର ଚିନ୍ତା ଆଉ ଅପାର ଉପାଧ ହୋଇଯାଏ । ଆଉ ଏ ସଂସାର ତ’ ଆମେ ନ ବିଗାଡ଼ିଥୁଲେ ମଧ୍ୟ କୁହେ ନା !

ଚିନ୍ତାର ପରିଶାମ କ'ଣ ?

ଏହି ସଂସାର ବ୍ୟବହାରରେ ନର୍ମାଲ୍ ଅହଂକାର ତ' ଥାଏ ହିଁ ଆଉ ତାହା ସହଜ ଅହଂକାର ଅଟେ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସଂସାର ସରଳତାର ସହ ଚାଲେ । ଆଉ ଏମାନେ ସେଠାରେ ଅହଂକାରର ପୂରା କାରଖାନା ଛିଡ଼ା କରିଦେଲେ, ଅହଂକାରର ବିଷ୍ଟାର କଲେ ଆଉ ଏତେ ବିଷ୍ଟାର କଲେ ଯେ ଚିନ୍ତାର କୌଣସି ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ ! ଅହଂକାରର ହିଁ ବିଷ୍ଟାର କଲେ । ସହଜ ଅହଂକାର ଦ୍ୱାରା, ନର୍ମାଲ୍ ଅହଂକାର ଦ୍ୱାରା ସଂସାର ବ୍ୟବହାର ଚାଲେ, ଏପରି ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଅହଂକାରର ବିଷ୍ଟାର କରି, ପୁଣି କାକା ଏତେ ବୟସରେ କୁହୁକ୍ଷି ନା ଯେ ‘ମୋତେ ଚିନ୍ତା ହେଉଛି ।’ ସେ ଚିନ୍ତାର ପରିଶାମ କ'ଣ ? ଆଗକୁ ପଶୁଗତି ମିଳିବ । ଏଥପାଇଁ ସାବଧାନ ହୋଇଯାଆ । ଏବେ ସାବଧାନ ହୋଇଯିବା ପରି ଅଟେ । ମନୁଷ୍ୟରେ ଅଛ, ସେ ଭିତରେ ସାବଧାନ ହୋଇଯାଆ, ନଚେତ୍ ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ହେବ, ସେଠାରେ ତ' ପୁଣି ପଶୁଗତିର ଫଳ ଆସିବ ।

ଉଚ୍ଚ ତ' ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଝଗଡ଼ା କରେ

ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଉଚ୍ଚକୁ ତ' ଯଦି ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ତେବେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଝଗଡ଼ା କରେ । ‘ହେ ଭଗବାନ ! ତୁମେ ମନା କରୁଛ ତେବେ ପୁଣି ମୋତେ ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ହେଉଛି ?’ ଯିଏ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ଲଡ଼େ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକୃତ ଉଚ୍ଚ ନୁହେଁ । ଯଦି କିଛି ଉପାଧୁ ଆସେ, ତେବେ ତୁମ ଭିତରେ ଭଗବାନ ବସିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଗାଳିଦେବ-ଧର୍ମକାର୍ତ୍ତବ । ଯାହା ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଝଗଡ଼ା କରାଏ, ତାହାକୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ କୁହାଯାଏ । ଆଜି ତ' ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଉଚ୍ଚ ମିଳିବା ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟକର । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ମତଲବ ପାଇଁ ଘୁରୁଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କୁହୁକ୍ଷି,

‘ଜୀବ ତୁ ସାଦ ନେ ସୋଚନା କରେ, କୃଷ୍ଣ ନେ କରବୁ ହୋଏ ତେ କରେ ।’

ସେତେବେଳେ ଏ ଲୋକେ କ'ଣ କୁହୁକ୍ଷି ? କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ ତ' କହିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏ ସଂସାର ଚଳାଇବାର ଥୁବ ତେବେ ଚିନ୍ତା କରିବା ବିନା କିପରି ଚାଲିବ ?

ଏଥୁପାଇଁ ଲୋକମାନେ ଚିନ୍ତାର କାରଖାନା ଖୋଲିଛନ୍ତି ! ସେ ମାଳ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହେଉନାହିଁ । କେମିତି ବିକ୍ରି ହେବ ? ଯେଉଁଠିକୁ ବିକିବା ପାଇଁ ଗଲେ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେ କାରଖାନା ତ' ଆଏ ହିଁ ନା ! ଏହି ସଂସାରରେ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ଏପରି ଖୋଜି ଆଶ ଯେ ଯାହାକୁ ଚିନ୍ତା ହେଉନାଥୁବ ।

ଗୋଟିଏ ପଟେ କୁହୁକ୍ଷି ଯେ ‘ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶରଣ ମମ’ ଆଉ ଯଦି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶରଣ ନେଇଛୁ, ତେବେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କ’ଣ ପାଇଁ କଲୁ ? ମହାବୀର ଭଗବାନ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ମନା କରିଛନ୍ତି । ସେ ତ’ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତାର ଫଳ ତିର୍ଯ୍ୟକ(ପଶୁ) ଗତି କହିଛନ୍ତି । ଚିନ୍ତା ତ’ ସବୁଠ ବଡ଼ ଅହଂକାର ଅଟେ । ‘ମୁଁ ହିଁ ଏସବୁ ଚଲାଉଛି’ ଏପରି ଜବରଦସ୍ତ(ଦୃଢ଼ ଭାବେ) ରହିଥାଏ ନା, ତାହାର ଫଳସରୂପ ଚିନ୍ତା ଜନ୍ମ ହୁଏ ।

ମିଶିଲା ଗୋଟିଏ କଥା, ସବୁ ଦିଗରୁ

ଚିନ୍ତା ତ’ ଆର୍ଥାନ ଅଟେ । ଏ ଶରୀର ଯେତିକି ଶାତା-ଅଶାତା(ସୁଖ-ଦୁଃଖ)ର ଉଦୟ ନେଇକରି ଆସିଛି ସେତିକି ଭୋଗିବା ପରେ ହିଁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ । ଏଥୁପାଇଁ କାହାରି ଦୋଷ ଦେଖନାହିଁ, କାହାରି ଦୋଷ ପ୍ରତି ନଜର ଦିଅ ନାହିଁଆଉ ନିଜ ଦୋଷ ପାଇଁ ବନ୍ଧନ ଅଛି, ଏପରି ବୁଝିଯାଆ । ତୁ କିଛି ବଦଳାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଏହା ଉପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କହିଲେ ଯେ, ‘ଜୀବ ତୁ କାହେ ସୋର କରେ, କୃଷ୍ଣ କୋ କରନା ହୋ ସୋ କରେ ।’ ତେବେ ଜୈନ କ’ଣ କୁହୁକ୍ଷି ଯେ, ‘ଏହା ତ କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି, ମହାବୀର ଭଗବାନ ଏପରି କହିନାହାନ୍ତି ।’ ମହାବୀର ଭଗବାନ ଏହା ଉପରେ କ’ଣ କହିଲେ ଯେ ‘ରାଜ ମାତ୍ର ଘଟ-ବଢ଼ ନେହିଁ, ଦେଖା କେବଳଜ୍ଞାନ, ଯହ ମିଶ୍ରଯ କର ଯାନ୍ତିଏ, ତଜିଏ ଆର୍ଥାନ ।’ ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଆର୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଦିଅ । କିନ୍ତୁ ଭଗବାନଙ୍କ କଥା ମାନୁଥୁବ ତେବେ ନା ? ମାନିବାର ନଥୁବ, ତା’କୁ ଆମେ କିପରି ଗାଳି କରିପାରିବା ? ମୋତେ ଏପରି କହିଥୁଲେ, ତେବେ ମୁଁ ତ’ ମାନିନେଇଥିଲି । ମୁଁ କହିଲି, ହଁ ଭାଇ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଏଭଳି କଥା ଅଛି, ଏଥୁପାଇଁ ମୁଁ ଅନ୍ୟଦିଗରୁ ଖୋଜିଲି । ଯାହା ମହାବୀର ଭଗବାନ କହିଲେ, ତାହା ହିଁ କୃଷ୍ଣ

ଉଗବାନ କହିଲେ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ କହିଲି, ଏ ତାଳ ମିଶୁଛି, ତଥାପି କାଳେ କାହାର ଭୂଲ ହେଉଥିବ, ତେବେ ଆଗକୁ ଜାଞ୍ଚକର ।

ସେତେବେଳେ ସହଜାନୟ ସାମୀ କହୁଛନ୍ତି, ‘ମାରି ବଗର ଏକ ଉରୁଣ୍ୟ ନେହିଁ ଭୂଟେ !’ ଓହୋ ! ଭୂମେ ଏଥରେ ପକ୍ଷା ଅଟ ? ! ଏ ‘ଭୂମ ବିନା ଖଣ୍ଡିଏ ଘାସ ମଧ୍ୟ ଛିଢ଼ିବ ନାହିଁ ?’ ତେବେ କହିଲି, ‘ଠିକ୍ ଅଛି, ତିନିଟା ତାଳ ମିଶିଲା ।’ ପୁଣି କହିଲି, ଆହୁରି ତାଳ ମିଶାଇବା ।

ଏବେ କବାର ସାହେବ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି, ‘ପ୍ରାରହ ପହଲେ ବନା, ପିଛେ ବନା ଶରାର, କବାର ଅଟେଭା ଯେ ହେ, ମନ ନେହିଁ ବାଣେ ଧାର ।’ ମନକୁ ଘୋର୍ଯ୍ୟ ରହୁନାହିଁ, ଏହା ବଡ଼ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଅଟେ । ଏ ସବୁ ତାଳ ମିଶିଲା, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଚାରି ଚାଲିଲି ! ‘ଭୂମର ମତ କ’ଣ ?’ କୁହ, କହିଦିଅ ।

ହଁ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଭୂଲ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ବୀତରାଗଙ୍କର ଭୂଲ ତ’ କହିପାରିବାନି । ଲେଖୁବାବାଲାର ଭୂଲହୋଇଯାଇଥିବ ତେବେ ଏପରି ହୋଇପାରେ । ବୀତରାଗଙ୍କର ଭୂଲ ତ’ ମୁଁ କେବେ ମାନିବି ହଁ ନାହିଁ । ମୋତେ ଯେତେ ମଧ୍ୟଏପଗୁ-ସେପଟୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର କିନ୍ତୁ ବୀତରାଗମାନଙ୍କର ଭୂଲ ମୁଁ କେବେ ମଧ୍ୟ ମାନିନାହିଁ । ପିଲାଦିନରୁ, ଜନ୍ମରୁ, ବୈଷ୍ଣବ ହେବା ସଭେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଭୂଲ ବୋଲି ମାନିନାହିଁ । କାରଣ ଏତେ ଅଭିଜ୍ଞ ପୁରୁଷ ! ଯାହାଙ୍କରମୁଣ୍ଡଗାନ କଲେ କଲ୍ୟାଣ ହୋଇଯାଏ !! ଆଉ ଦେଖ, ମୋର ଦଶା ଦେଖ ! ରାଇ ମାତ୍ର କମ୍-ବେଶୀ ନାହିଁ । ଆରେ ! ଗୋଟିଏ ରାଇ ଦାନା ଦେଖୁଛ ଭୂମେ ? ତେବେ କୁହୁଛନ୍ତି ନିଆ ! ରାଇ ଦାନା ଦେଖନଥର ? ଗୋଟିଏ ରାଇ ଦାନା ଯେତିକି ଫରକ୍ ହେବାର ନାହିଁ ଆଉ ଦେଖ, ଲୋକେ ଅଣ୍ଣାଭିଡ଼ି, ଯେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଇଁ ପାରିବେ, ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଇଁ ବସୁଛନ୍ତି । ଶରାରକୁ ଗଣି-ଓଚାରୀ ଚେଉଁଛନ୍ତି ଏବଂ ପୁଣିତ’ ହାର୍ଟ ଫେଲ୍ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରୁଛନ୍ତି !

ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ କାହାର ?

ଜଣେ ବୁଡ଼ା କାକା ଆସିଲେ ଏବଂ ମୋ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ି ବହୁତ କାନ୍ଦିଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ‘କ’ଣ ଦୁଃଖ ଅଛି ଭୂମକୁ ?’ ତେବେ କହିଲେ, ‘ମୋ ଗହଣା ଚୋରି

ହୋଇଗଲା, ମିଳୁନାହିଁ । ଏବେ ପୁଣି କେବେ ମିଳିବ ?' ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି, 'ସେ ଗହଣା କ'ଣ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇକି ଯାଇଥାନ୍ତ ?' ସେ କହିଲେ, 'ନା, ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ହେବନି । କିନ୍ତୁ ମୋ ଗହଣା ଯାହା ତୋରି ହୋଇଯାଇଛି, ତାହା କେବେ ମିଳିବ ?' ମୁଁ କହିଲି, 'ଡୁମର ଯିବା ପରେ ଆସିବେ !!!' ଗହଣା ଗଲା ସେଥୁପାଇଁ ଏତେ ହାଏ, ହାଏ, ହାଏ ! ଆରେ, ଯିଏ ଗଲା ତା'ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ଆଗର ଚିନ୍ତା, ଉବିଷ୍ଟାତର ଚିନ୍ତା କରେ, ତେବେ ଆମେ ବୁଝୁଛି ଯେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ମଣିଷକୁ ଚିନ୍ତା ତ' ହୁଏ; କିନ୍ତୁ ଗଲା ତାହାର ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ? ଆମ ଦେଶରେ ଏପରି ଚିନ୍ତା ହୁଏ । କ୍ଷଣିକ ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ହୋଇଗଲା, ତା' ପାଇଁ ପୁଣି କି ଚିନ୍ତା ? ଯାହାର ଉପାୟ ନାହିଁ, ତାହାର ଚିନ୍ତା କ'ଣ ? କେହି ମଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବୁଝିପାରେ ଯେ ଏବେ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ, ସେଥୁପାଇଁ ଏହାର ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ ।

ସେ କାକା କାନ୍ଦୁଥୁଲେ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇମିନିଟରେ ଓଳଟେଇ ଦେଲି । ପୁଣି ତ' 'ଦାଦା ଭଗବାନ କେ ଅସୀମ ଜୟ ଜୟ କାର ହୋ ।' ଗାଇବାଙ୍କୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ଆଜି ସକାଳେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ରଣଛୋଡ଼ଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଭେଟ ହୋଇଥୁଲେ, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ କହି ଉଠିଲେ, 'ଦାଦା ଭଗବାନ !' ମୁଁ କହିଲି, 'ହଁ, ସେଇ ।' ପୁଣି କହିଲେ 'ରାତି ସାରା ମୁଁ ତ' ଆପଣଙ୍କ ନାମ ନେଉଥୁଲି !' ତାଙ୍କୁ ତ' ଏପଟେ ମୋଡ଼ିବ ତେବେ ଏପଟେ, ତାଙ୍କୁ ସେମିତି କିଛି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ତାଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମୁଁ କହିଲି, 'ସେ ଗହଣା ଆଉ ଫେରିବେ, ଏପରି ନୁହେଁ, ହଁ, କିନ୍ତୁ ଅଳଗା ଉପାୟରେ ଗହଣା ଆସିବ ।'

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ମିଳିଗଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ବଡ଼ ଗହଣା ହିଁ ମିଳିଗଲା ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହଁ, ଏହା ତ' ଆଶ୍ୱର୍ୟ ଅଟେ ! କିନ୍ତୁ ଏହା ତା'କୁ କିପରି ବୁଝାଯିବ ? ତା'କୁ ତ' ସେ ଗହଣା ଆଗରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ରହିବନି ନା ! ଆରେ, ତା'କୁ ତା' ପିଇବାର ଥିବ ଆଉ ମୁଁ କହିବି ଯେ, 'ମୁଁ ଅଛି ନା, ତୋତେ ତା' କ'ଣ ଦରକାର ?' ତେବେ କହିବ 'ମୋତେ ତା' ବିନା ଶାନ୍ତି ମିଳେ ନାହିଁ, ତୁମେ ଥାଅ କି ନଥାଅ ।' ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ କାହାର ? ଯାହା ଲଜ୍ଜା ହେଲା ତାହାର !

ପ୍ରକୃତିର ଗେଷ୍ଟଙ୍କ ଆଡ଼ମ୍ସର ତ' ଦେଖ !

ଏହି ଡୁଲ୍ଟରେ କିଛି ବି ଜିନିଷ ଯାହା ସବୁରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ହୋଇଥାଏ,
ତାହା ପ୍ରି ଅଟ କଷ୍ଟ ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ତାହା ଉପରେ କୌଣସି ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କର
ଲଗାଇ ପାରିବା ନାହିଁ । କେଉଁ ଜିନିଷ ମୂଲ୍ୟବାନ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପବନ, ପାଣି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କେବଳ ପବନ, ପାଣି ନୁହିଁ । ପବନ ଉପରେ ସରକାରୀ
କର ଆବୋ ନାହିଁ, କିଛି ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଦେଖ ସେଇଠି, ତୁମେ ଯେଉଁଠିକୁ
ଯାଆ, ଏନି ହେୟାର, ଏନି ପୈସେ, ସେଠାରେ ତୁମକୁ ତାହା ପ୍ରାୟ ହେବ । ପ୍ରକୃତି
କେତେ ରକ୍ଷଣ କରିଛି ତୁମର ! ତୁମେ ପ୍ରକୃତିର ଗେଷ୍ଟ ଅଟ ଆଉ ଗେଷ୍ଟ ହୋଇକରି
ତୁମେ ଚିକାର କରୁଛ, ଚିତ୍ରା କରୁଛ ! ଏଥୁପାଇଁ ପ୍ରକୃତିକୁ ମନରେ ଏପରି ଲାଗୁଛି
ଯେ, ଆରେ, ମୋ ଗେଷ୍ଟ ବନିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏ ମଣିଷଗାକୁ ଗେଷ୍ଟ ବନିବା ମଧ୍ୟ
ଆସୁନାହିଁ ? ! ତେବେ ପୁଣି ଗୋଷେଇ ଘରକୁ ଯାଇ କହିବ, ‘ତରକାରୀରେ ଲୁଣ
ଚିକେ ଅଧୂକ ଦେବ ।’ ଆରେ ମୂର୍ଖ, ଗେଷ୍ଟ ହୋଇକରି ଗୋଷେଇ ଘରେ ପଶୁଛୁ !
ସେମାନେ ଯାହା ବାହୁଦ୍ଧାର୍ତ୍ତି ତାହା ଖାଇ ନେ । ଗେଷ୍ଟ ହୋଇକରି ଗୋଷେଇ ଘର
ଯାଉଥୁବେ ଆପଣ ? ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ମୂଲ୍ୟବାନରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପବନ ପ୍ରି ଅଟ କଷ୍ଟ ।
ତା'ପରେ ଦୁଇ ନମ୍ବରରେ କିଏ ଆସେ ? ପାଣି । ପାଣି ଅଛୁ ବହୁତ ଚଙ୍ଗାରେ
ମିଳୁଛି । ଆଉ ପୁଣି ତିନି ନମ୍ବର ଖାଦ୍ୟ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଛୁ-ବହୁତ ଚଙ୍ଗାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପ୍ରକାଶ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଲାଇଟ୍ ତ' ଅଛି ନା ! ଲାଇଟ୍ ତ', ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ତୁମ
ସେବାରେ ହିଁ ବସି ରହିଛନ୍ତି, ସକାଳ ସାଢ଼େ ଛ'ଟାରୁ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛନ୍ତି ।

କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ଭରସା ହିଁ ନାହିଁ

ଏ ତ' ଆମର ହିମ୍ବସ୍ତାନର ଲୋକମାନେ ତ' ଏତେ ଚିତ୍ରାବାଲା ଅଟନ୍ତି
ଯେ ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ ଛୁଟି ନିଆନ୍ତି ଏବଂ କୁହନ୍ତି ଯେ,
'ଏବେ ପୁଣି ଆଉ କେବେ ଛୁଟି ନେବି ନାହିଁ ।' ତେବେ ପର ଦିନ ଏ ଲୋକମାନଙ୍କୁ

ଶଙ୍କା ହେବ ଯେ କାଳି ସୁର୍ଯ୍ୟନାରାଯଣ ଆସିବେ ନା ନାହିଁ ? ସକାଳ ହେବ ନା ନାହିଁ ? ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରଷା ନାହିଁ । ସମ୍ମ ନିଜ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରଷା ନାହିଁ , ଭଗବାନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରଷା ନାହିଁ । କୌଣସି ଜିନିଷ ଉପରେ ଭରଷା ନାହିଁ । ନିଜ ସ୍ଵୀ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରଷା ନାହିଁ !

ନିଜେ ହଁ ନିମନ୍ତିତ କରିଛେ ଚିତ୍ର !

ଚିତ୍ର କରେ, ତାହା ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀକୁ ଦେଖୁକରି । ପଡ଼ୋଶୀ ଘରେ ଗାଡ଼ି ଅଛି ଆଉ ଆମ ଘରେ ନାହିଁ । ଆରେ, ଜୀବନ ଯାପନ ପାଇଁ କେତେ ଦରକାର ? ତୁ ଥରେ ସ୍ଥିର କରି ନେ ଯେ ଏତିକି-ଏତିକି ମୋର ଦରକାର ଅଛି । ଯେପରି ଘରେ ଖାଇବା-ପିଇବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦରକାର, ରହିବା ପାଇଁ ଘର ଦରକାର, ଘର ଚଳିପାରୁଥିବା ଭଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦରକାର । ତେବେ ଏତିକି ତୋତେ ମିଳି ହଁ ଯିବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ପଡ଼ୋଶୀର ଦଶ ହଜାର ବ୍ୟାଙ୍କରେ ପଡ଼ିଥିବ, ତେବେ ତୋ ମନ ଭିତରେ ଫୋଡ଼ି ହେଉଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ତ' ଦୁଃଖ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି । ଦୁଃଖକୁ ନିଜେ ହଁ ନିମନ୍ତଣ ଦିଏ ।

ବଞ୍ଚିବାର ଆଧାର, ଅହଂକାର

ବ୍ୟାକୁଳ ତ' , ଯେବେ ପଇସା ବହୁତ ଆସେ ନା ସେତେବେଳେ ବ୍ୟାକୁଳ ରୁହେ, ଚିକିତ୍ସା ରୁହେ । ଏ ଅହମଦାବାଦର ମିଲବାଲା ସେୟା ମାନଙ୍କ କଥା କହିବି ତେବେ ତୁମକୁ ଏପରି ଲାଗିବ ଯେ ହେ ଭଗବାନ ! ଏପରି ଦଶ ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ପୂରା ଦିନ, କନ୍ଦମୂଳ ରୁଲିରେ ରଖୁଥିବା ପରି ଫୋଡ଼ି ହେଉଥାଏ । ମାତ୍ର, କେଉଁ ଆଧାରରେ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି ? ମୁଁ ଜଣେ ସେୟାଜୀକୁ ପଚାରିଲି, ‘କେଉଁ ଆଧାରରେ ତୁମେ ଜୀବନ ବିତାଉଛ ?’ ସେ କହିଲେ, ‘ଏହା ତ’ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ୁନାହିଁ । ମୁଁ କହିଲି, ‘ବତାଇ ଦେବି ? ସବୁଠୁ ବଡ଼ ତ’ ମୁଁ ହଁ ଅଟେ ନା ! ବାସ୍ତବ ଏହି ଆଧାରରେ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି ।’ କିନ୍ତୁ କିଛି ମଧ୍ୟ ସୁଖ ମିଳେ ନାହିଁ ।

କର ନାହିଁ ଅପ୍ରାପ୍ତର ଚିନ୍ତା

ଅହମଦାବାଦର କିଛି ସେଠି ଭେଟ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଖାଇବା ସମୟରେ ମିଳ(କାରଖାନା)କୁ ଚାଲିଯାନ୍ତି । ମୋ ସହିତ ଭୋଜନ ପାଇଁ ବସିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେଠାଣା ସାମନାରେ ଆସିକରି ବସିଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ‘ସେଠାଣାଙ୍କୀ, ତୁମେ କାହିଁକି ସାମନାରେ ଆସି ବସିଗଲ ?’ ତେବେ କହିଲେ, ‘ସେଠାଙ୍କୀ ଠିକରେ ଭୋଜନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କେବେ ମଧ୍ୟ ।’ ଏଥରୁ ମୁଁ ବୁଝିଗଲି । ଯେବେ ମୁଁ ସେଠାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ସେ କହିଲେ, ‘ମୋ ଚିଉ ପୂରା ସେଠାକୁ ଚାଲିଯାଏ ।’ ମୁଁ କହିଲି, ‘ଏପରି କରିବ ନାହିଁ । ବର୍ଷମାନ ଥାଳି ଆସିଛି, ତାହାକୁ ପ୍ରଥମେ, ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାପ୍ତକୁ ଭୋଗ, ଅପ୍ରାପ୍ତର ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ ବର୍ଷମାନ ଅଟେ ତାହାକୁ ଭୋଗ ।’

ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ ତେବେ ପୁଣି ଖାଇବା ପାଇଁ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ? ପୁଣି ବେଡ଼ରୁମକୁ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ? ଆଉ ଅଫିସରେ କାମ ପାଇଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ସେଠାକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଉଛୁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଏ ସବୁ ତିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ(ବିଭାଗ) ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ତିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଝଞ୍ଜଟ ଅନ୍ୟ ତିପାର୍ଟମେଣ୍ଟକୁ ନେବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ତିଭିଜନ(ବିଭାଗ)କୁ ଯଦି ଯିବ ତେବେ ସେଠାକାର, ସେତିକି ହଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କରିନେବ । କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ତିଭିଜନକୁ ଭୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଯିବ, ତେବେ ପ୍ରଥମ ତିଭିଜନର ଝଞ୍ଜଟ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ି, ଏଠାରେ ଭୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ବସିବ ତେବେ ଚେଷ୍ଟର ସହ ଖାଇବ । ବେଡ଼ରୁମକୁ ଯିବାବେଳେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ତିଭିଜନର ଝଞ୍ଜଟ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ିକରି ଯିବ । ଯାହାର ଏପରି ସେଟିଙ୍ଗ(ଯୋଜନା) ନାହିଁ, ସେ ମଣିଷ ମରିଯିବ । ଖାଇବା ପାଇଁ ବସିଥିବ, ସେତେବେଳେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବ ଯେ ଅଫିସରେ ସାହେବ ଗାଲି କରିବେ ସେତେବେଳେ କ’ଣ କରିବି ? ଆରେ, ଗାଲି କରିବେ ସେତେବେଳେ ଦେଖିନେବା ! ଏବେ ଆରାମରେ ଖା’ ନା !

ଭଗବାନ କ’ଣ କହିଥିଲେ ଯେ, ‘ପ୍ରାପ୍ତକୁ ଭୋଗ, ଅପ୍ରାପ୍ତର ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ ।’ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଟେ ତାହାକୁ ଭୋଗ !’

ଏୟାରକଣ୍ଠିସନ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆହୁରି ଅନେକ ଚିନ୍ତା ଥାଏ ନା ମୁଣ୍ଡରେ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଭୋଜନ କରୁଥୁବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଘଣ୍ଟି ଝୁଲୁଥାଏ ଉପରେ, ‘କେତେବେଳେ ଖସି ପଡ଼ିବ, କେତେବେଳେ ଖସି ପଡ଼ିବ !’ ଏବେ କୁହ ! ଏପରି ଉପର ଫଂଗ୍ରହ ପ୍ଲାନ ତଳେ ଏ ସବୁ ଉପଭୋଗ ! ଏସବୁ କେମିତି ପୋଷାଇବ ? ତଥାପି ଲୋକେ ନିର୍ଲଙ୍ଘ ହୋଇକରି ଭୋଗୁଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଯାହା ହେବାର ଥୁବ, ତାହା ହେବ, କିନ୍ତୁ ଭୋଗ । ଏ ଫଂପାରରେ ଭୋଗିବା ଯୋଗ୍ୟ କିଛି ଅଛି ?

ବିଦେଶରେ ଏମିତି ସବୁ ହୁଏ ନାହିଁ । କୌଣସି ଦେଶରେ ଏପରି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ତ’ ଏହିଠାରେ ହୁଏ । ବୁଦ୍ଧିର ଉଣ୍ଠାର, ଥାକ ଥାକ ବୁଦ୍ଧି, ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ଥାକ ଥାକ, କାରଖାନା ଖୋଲନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ଏ ବଡ଼ ବଡ଼ କାରଖାନା, ଜବରଦଷ୍ଟ ପଞ୍ଜା ଘୁରୁଥାଏ, ସବୁକିଛି ଘୁରୁଥାଏ । ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ପୁଣି ସେ ଥଣ୍ଡା କରନ୍ତି, କ’ଣ କହନ୍ତି ତାହାକୁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏୟାରକଣ୍ଠିସନ୍ନ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହଁ, ଏୟାରକଣ୍ଠିସନ୍ନ । ହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାନର ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଅଟେ ନା !

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏବେ ସବୁ ଚିନ୍ତା ଏୟାରକଣ୍ଠିସନ୍ନରେ ହଁ ହେଉଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାହା ସାଙ୍ଗରେ ହଁ ଥାଏ । ଏ ଚିନ୍ତା ସହ ଏୟାରକଣ୍ଠିସନ୍ନ । ଆମମାନଙ୍କୁ ଏୟାରକଣ୍ଠିସନ୍ନର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଏ ଆମେରିକାନମାନଙ୍କର ଝିଆମାନେ ସବୁ ଚାଲିଯାନ୍ତି । ସେ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏଠାକାର ଲୋକଙ୍କୁ ? କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ଅଲଗା ଅଟେ ।

ଆୟୁଷର ଏକୁଚେନସନ୍ନ ମିଳିଲା ?

ତୁମେ ଏହି ଦୁନିଆରେ ଏବେ ଆଉ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ରହିବ ନା ? ଏକୁଚେନସନ୍ନ ନେଇ ନାହିଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏକୁଚେନସନ୍ କିପରି ମିଳିବ ? ଆମ ହାତରେ ତ' କିଛି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ, ମୋତେ ତ' ଲାଗୁ ନାହିଁ ।

ଦାଶ୍ରୀ : କି କଥା କହୁଛ ? ! ଯଦି ବଞ୍ଚିବା ହାତରେ ଥିବ ତେବେ ମରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଆୟୁଷର ଏକୁଚେନସନ୍ ମିଳୁନାହିଁ ତେବେ କାହିଁକି ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ ? ଯାହା ମିଳିଲା, ତାହାକୁ ହେଁ ଆରାମରେ ଭୋଗ ନା !

ମଣିଷ ସଭାବ ଚିନ୍ତା ଆପଣେଇ ନିଏ

ଚିନ୍ତାରୁ ତ' କାମ ବିଗିଢ଼ିଯାଏ । ଚିନ୍ତା କାମକୁ ଶହେ ପ୍ରତିଶତ ଜାଗାରେ ସତ୍ତର ପ୍ରତିଶତ କରିଦିଏ । ଚିନ୍ତା କାମରେ ଅବସ୍ତୁକୁ(ବିଷ୍ଣୁ) ସୃଷ୍ଟିକରେ । ଯଦି ଚିନ୍ତା ନ ହେବ, ତେବେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ପରିଶାମ ଆସିବ ।

ଯେପରିକି ‘ଆମେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ମରିବା’, ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ମନେ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ କ’ଣ କରନ୍ତି ଲୋକେ ? ମନେ ପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ କ’ଣ କରନ୍ତି ? ତାକୁ ଧକ୍କା ମାରିଦିଅନ୍ତି । ଆମର କିଛି ହୋଇଯିବ ତେବେ ?, ଏପରି ମନରେ ଆସିବା କ୍ଷଣି ତାକୁ ଧକ୍କା ମାରିଦିଅନ୍ତି । ସେହିପରି ଯେତେବେଳେ ଭିତରେ ଚିନ୍ତା ହେବାକୁ ଲାଗେ, ସେତେବେଳେ ଧକ୍କା ମାରିଦେବ ଯେ ଏଠି ନୁହଁ ଭାଇ !

ଚିନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବଦା ସବୁକିଛି ବିଗିଢ଼ି ଥାଏ । ଚିନ୍ତାରେ ଯଦି ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବ ତେବେ ଧକ୍କା ହୋଇଯିବ । ଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟାପାର କରିବ, ସେଠି କାମ ସବୁ ଓଳଟି ପଡ଼େ । ଚିନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଏସବୁ ବିଗିଢ଼ିଛି ସଂସାରରେ ।

ଚିନ୍ତା କରିବା ଭଲି ଏ ସଂସାର ନୁହଁ । ଏ ସଂସାରରେ ଚିନ୍ତା କରିବା, ତାହା ବେଷ୍ଟ ଫୁଲିସନେସ ଅଟେ । ସଂସାର ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ହୋଇନାହିଁ । ଏହା ଜଟସେଲୁ କ୍ରିଏଶନ(ସମ୍ ସୃଷ୍ଟି) ହୋଇଛି । ଭଗବାନ ଏ କ୍ରିଏଶନ କରିନାହାନ୍ତି । ଏଥୁପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ଏ କ୍ରିଏଶନ ହୋଇନାହିଁ । ଏ ମଣିଷ କେବଳ ଚିନ୍ତା ହେଁ କରୁଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜୀବ ଚିନ୍ତା କରୁନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଚଉରାଅଶୀ ଲକ୍ଷ ଯୋନି ଅଛି, କିନ୍ତୁ କେହି ଚିନ୍ତା-ଖୁରିଜ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ମଣିଷନାମକ ଜୀବ ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଅଟନ୍ତି, ସେହିମାନେ ଦିନସାରା ଚିନ୍ତାରେ ଜଲୁଥାନ୍ତି !

ଚିନ୍ତା ତ' ପେୟାର(ଖାଣ୍ଡି) ଲଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ । ଏ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ କେହି ଚିନ୍ତା କରୁନାହାଁଛି ଆଉ ଏ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ? ଓ ହୋ ହୋ ! ଅନ୍ତରେ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି, କାହାରିକୁ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ଆଉ ମଣିଷ ଏକାହିଁ ଏପରି ଜଡ଼ ଅଟେ ଯେ ସାରାଦିନ ଚିନ୍ତାରେ ଜଳୁଆନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୀରୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଶ୍ରେଣୀର ଅଟନ୍ତି ନା ଏମାନେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ପଶୁପକ୍ଷୀ ତ' ବହୁତ ଭଲ । ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଭଗବାନ ଆଶ୍ରିତ କହିଛନ୍ତି । ଏହି ସଂସାରରେ ଯଦି କେହି ନିରାଶ୍ରିତ ଥାଏ, ତେବେ କେବଳ ଏ ମଣିଷ ହିଁ ଆଉ ସେଥୁରେ ହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାନର ମଣିଷ ଶହେ ପ୍ରତିଶତ ନିରାଶ୍ରିତ ଅଟନ୍ତି, ପୁଣି ଏମାନଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ହିଁ ହେବ ନା ! ଯାହାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଆସରା ହିଁ ନାହିଁ !

ଦିନ ମଞ୍ଜୁରିଆମାନେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ସେଠିମାନେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ମଞ୍ଜୁରିଆମାନେ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ, କାହିଁକିନିଆ ମଞ୍ଜୁରିଆମାନେ ଉଚଗତିରେ ଯିବେ ଆଉ ସେଠିମାନେ ନିଜଗତିରେ ଯିବେ । ଆଉ ଚିନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ନିଜ ଗତି ହୁଏ, ଏଣୁ ଚିନ୍ତା ନହେବା ଉଚିତ ।

କେବଳ ଡ୍ରିଜ, ଡ୍ରିଜ, ଡ୍ରିଜ ! କଦମ୍ବିଳ ବୁଲିରେ ପୋଡ଼ିବା ଭଳି ଏ ଜଗତ ଜଳୁଆନ୍ତି !! ମାଛକୁ ତେଳରେ ଛାଣିବା ଭଳି ଛପପଟ ହେଉଛନ୍ତି !!! ଏହାଙ୍କୁ ଲାଇଫ୍ କିପରି କହିବା ?

‘ମୁଁ କରୁଛି’, ଏଥୁପାଇଁ ଚିନ୍ତା

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ‘ଚିନ୍ତା ନହେବା ଉଚିତ’ ଏପରି ଅବଗତ ହେବା (ଏପରି ହୋସରେ ରହିବା), ତାହା ଚିନ୍ତାର ଅନ୍ୟ ରୂପ ନୁହେଁ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା । ଚିନ୍ତା ତ' ଲଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ କେବଳ ଲଗୋଇଜମ୍ ନିଜ ସରୂପରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ସେ ଲଗୋଇଜମ୍ କରୁଛି ଯେ, ‘ମୁଁ ହିଁ ଚଲାଇବା ବାଲା ଅଟେ ।’ ମଳତ୍ୟାଗ କରିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ‘ମୁଁ ଚଲାଇଛି’ ଏପରି କୁହେ ।

ଚିନ୍ତା ତାହା ହିଁ ଅହଂକାର । ଏ ପିଲାଟିକୁ ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ହେଉନାହିଁ ? କାହିଁକିନା ସେ ଜାଣିଛି ଯେ ମୁଁ ଚଲାଉ ନାହିଁ । କିଏ ଚଲାଉଛି, ସେଥୁରେ ତା’ର କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ ।

‘ମୁଁ କରୁଛି, ମୁଁ କରୁଛି’ ଏପରି କରୁଥାଏ, ଏଥୁପାଇଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ।

ଚିନ୍ତା ହିଁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଅହଂକାର

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ହିଁ ଅହଂକାରର ଲକ୍ଷଣ ଅଟେ । ଏହାକୁ ଚିକେ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ଅହଂକାରର ଲକ୍ଷଣ କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ? କାହିଁକିନା ତା’ ମନରେ ଏପରି ଥାଏ ଯେ ‘ମୁଁ ହିଁ ଏସବୁ ଚଲାଉଛି’ । ଏହାଦ୍ୱାରା ତା’କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ‘ଏହା ଚଲାଇବାବାଳା ମୁଁ ହିଁ ଅଟେ’, ଏଥୁପାଇଁ ତା’କୁ ‘ଏ ଖିଆର କ’ଣ ହେବ ? ଏ ପିଲାମାନଙ୍କର କ’ଣ ହେବ ? ଏ କାମ ପୂରା ନହେବ ତେବେ କ’ଣ ହେବ ?’ ସେ ଚିନ୍ତା ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଇଯାଏ । ସଧାଂ ନିଜକୁ ନିଜେ କର୍ତ୍ତା ମାନେ ଯେ ‘ମୁଁ ହିଁ ମାଲିକ ଆଉ ମୁଁ ହିଁ କରୁଛି ।’ କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜେ କର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ ଆଉ ବ୍ୟର୍ଯ୍ୟ ଚିନ୍ତା ଡାକି ଆଣେ ।

ସଂସାରରେ ଅଛ ଆଉ ଚିନ୍ତାରେ ହିଁ ରହିବ ଏବଂ ଚିନ୍ତା ଦୂର ନହେବ ତେବେ ପୁଣି ତା’କୁ କେତେ ଜନ୍ମ ନେବାକୁ ହେବ ! କାରଣ ଚିନ୍ତାରୁ ହିଁ ଜନ୍ମ ବନ୍ଧାହୁଏ ।

ଏ ଛୋଟ କଥାଟି ତୁମକୁ ବତାଇ ଦେଉଛି, ଏହି ସାଧାରଣ କଥାଟି ତୁମକୁ ବତାଇ ଦେଉଛି ଯେ ଏହି ସଂସାରରେ କୌଣସି ମଣିଷ ଏପରି ଜନ୍ମ ହୋଇନାହିଁ ଯେ ଯାହାକୁ ମଳତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ଅଛି । ତେବେ ପୁଣି ଏ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲଗୋଇଜମ୍ କରିବାର କ’ଣ ଅର୍ଥ ? ଏହା ଅନ୍ୟ ଶକ୍ତି କାମ କରୁଛି । ଏବେ, ସେ ଶକ୍ତି ଆମର ନୁହଁ, ତାହା ପର-ଶକ୍ତି ଅଟେ, ଆଉ ସା-ଶକ୍ତିକୁ ଜାଣି ନାହିଁ, ଏଥୁପାଇଁ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ପର-ଶକ୍ତିର ଅଧୀନ ଅଟେ, ଆଉ କେବଳ ଅଧୀନ ହିଁ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ପରାଧୀନ ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ପୂରା ଅବତାର ପରାଧୀନ ଅଟେ ।

ଝିଆର ବାହାଘର ପାଇଁ ଚିତ୍ରା

ଏପରି ଯେ, ଏଠି ତ' ଝିଆ ବର୍ଷର ହୋଇଥିବ ସେବେଠୁ ଭାବୁଆନ୍ତି ଯେ ଏ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି, ଏ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି । ବାହାଘର ତ' କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରେ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଛୋଟ ବେଳୁ ଚିତ୍ରା କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଏ ! ଝିଆର ବାହାଘର ଚିତ୍ରା କେବେଠୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଉଚିତ, ଏପରି କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି ? ଆଉ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରେ ବାହାଘର କରିବାର ଥିବ ତେବେ ଆମକୁ କେବେଠାରୁ ଚିତ୍ରା କରିବା ଉଚିତ ? ଦୁଇ-ତିନି ବର୍ଷର ହୋଇଥିବ, ସେବେଠାରୁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଝିଆ ଚଉଦି-ପନ୍ଦର ବର୍ଷର ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ତ ମା-ବାପା ଭାବନ୍ତି ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ତା'ପରେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ରହିଲା ନା ! ସେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଚିତ୍ରା କରିବାବାଲା ମରିଯିବ ଅବା ଯାହାପାଇଁ ଚିତ୍ରା କରୁଛି, ସେ ମରିଯିବ, ଏହାର କ'ଣ ଠିକଣା ? ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବାକି ଅଛି, ତା' ପୂର୍ବରୁ ଚିତ୍ରା କିପରି କରିପାରିବା ?

ପୁଣି ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଦେଖୁରେ ଯେ ଅମୁକ ଭାଇଙ୍କୁ ତ' ଦେଖ, ଝିଆ ବାହାଘର ପାଇଁ କେତେ ଚିତ୍ରା କରୁଛନ୍ତି ଆଉ ମୋତେ ତ' ଚିତ୍ରା ନାହିଁ । ପୁଣି ଚିତ୍ରା ହିଁ ଚିତ୍ରାରେ ତରଭୂଜ ପରି ହୋଇଯାଏ ! ଆଉ ଝିଆର ବାହାଘର ସମୟ ଆସେ ସେତେବେଳେ ହାତରେ ଚାରି ଅଣା ମଧ୍ୟ ନଥାଏ । ଚିତ୍ରାବାଲା ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ଆଣିବ ?

ଆପଣଙ୍କୁ ଚିତ୍ରା କେବେ କରିବା ଉଚିତ ? ଯେ ଯେତେବେଳେ ଆଖିପାଖ ଲୋକେ କହିବେ ଯେ, ‘ଝିଆ ପାଇଁ କିଛି କଲୁ ?’ ସେତେବେଳେ ଆପଣ ବୁଝିନେବେ ଯେ ଏବେ ବିଚାର କରିବାର ସମୟ ଆସି ଯାଇଛି ଆଉ ସେବେଠାରୁ ତା' ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିବ ! ଏଠି ତ' ଆଖିପାଖବାଲା କିଛି କହନ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ତା' ପୂର୍ବରୁ, ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଚିତ୍ରା କରେ ! ପୁଣି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିବ ଯେ, ‘ତୋତେ ମନେ ଅଛି ଆମ ଝିଆ ବଡ଼ ହେଉଛି ଆଉ ତା'ର ବାହାଘର କରିବାର ଅଛି ?’ ଏବେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କ'ଣ ପାଇଁ ଚିତ୍ରା କରାଉଛୁ ? !

କୁସମୟର ଚିତ୍ରା

ସତର ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଝିଆ ବାହାଘର ଚିତ୍ରା କରୁଛି, ତେବେ ମରିବା ଚିତ୍ରା କ'ଣ ପାଇଁ କରୁନାହିଁ? ତେବେ କହିବ ଯେ, ‘ନା, ମରିବା କଥା ତ’ ମନେ ପକାନା ।’ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ପଚାରିଲି, ‘ମରିବା କଥା ମନେ ପକାଇବାରେ କ'ଣ ଅସୁବିଧା ଅଛି? ତୁମେ ମରିବ ନାହିଁ କି?’ ସେତେବେଳେ କୁହେ ଯେ, ‘ଯଦି ମରିବା କଥା ମନେ ପକାଇବ ନା, ତେବେ ଆଜିର ସୁଖ ଚାଲିଯାଏ, ଆଜିର ଆମର ସବୁ ସାଦ ବିରିଡ଼ି ଯାଏ ।’ ‘ତେବେ ପୁଣି ଝିଆର ବାହାଘର କଥା କ'ଣ ପାଇଁ ମନେ ପକାଉଛୁ? ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ତୋର ସାଦ ଚାଲିଯିବ ନା? ଆଉ ଝିଆ ନିଜ ବାହାଘର ପାଇଁ ସବୁ ନେଇକରି ଆସିଛି । ମା-ବାପା ତ’ ଏଥରେ ନିମିର ଅଟନ୍ତି ।’ ଝିଆ ନିଜ ବାହାଘର ପାଇଁ ସବୁ ସାଧନ ନେଇକରି ଆସିଥାଏ । ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ତ, ଚଙ୍କା, ସବୁ ନେଇକରି ଆସିଛି । କମ୍ ବା ଅଧିକ ଯେତିକି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ସେ ଏକଜାକୁଳୀ ସବୁ କିଛି ନେଇକରି ଆସିଥାଏ ।

ଝିଆର ଚିତ୍ରା ତୁମକୁ କରିବାର ନାହିଁ । ତୁମେ ଝିଆର ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଅଟ । ଝିଆ ନିଜ ପାଇଁ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ନେଇକରି ଆସିଥାଏ । ଆମକୁ କାହା ପାଖକୁ କହିବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ ଯେ ପୁଅ ଜନ୍ମକର । ଆମର ଝିଆ ଅଛି, ତା’ ପାଇଁ ପୁଅ ଜନ୍ମ କର, ଏପରି କହିବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ? ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁ ଜିନିଷ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ନେଇକରି ଆସିଥାଏ । ସେତେବେଳେ ବାପା କହିବ, ‘ଏ ପଚିଶ ବର୍ଷ ହୋଇଗଲାଣି, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା’ର କିଛି ଠିକଣା ମିଳୁନାହିଁ । ଏମିତି ଅଟେ, ସେମିତି ଅଟେ ।’ ସେ ପୂରା ଦିନ ଗାଇ ଚାଲିଥାଏ । ଆରେ, ସେଠାରେ ପୁଅ ସତେଜଶ ବର୍ଷର ହୋଇ ସାରିଲାଣି, କିନ୍ତୁ ତୋତେ ମିଳୁନାହିଁ, ତେବେ କ'ଣ ପାଇଁ ଚିହ୍ନାର କରୁଛୁ? ଶୋଇ ଯା ନା ରୂପଚାପ । ସେ ଝିଆ ନିଜ ଟାଇମିଙ୍ଗ(ସମୟ)ଇତ୍ୟାଦି ସବୁ ସେବ(ସ୍ତ୍ରୀର) କରି ଆସିଛି ।

ଯାହା ତୁମ ସଭାରେ ନାହିଁ, ତାହାର ଚିତ୍ରା କର ନାହିଁ । ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ଦୁଇ ତିନିଟି ଛୋଟ ଝିଆ ଥିଲେ, ପୁଅ ଥିଲେ, ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏତେ ଛୋଟ-ଛୋଟ ଥିବାବେଳେ ଛାଡ଼ିକରି ଆସିଥିଲେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଚିତ୍ରା

କରୁଛ ? କ'ଣ ପାଇଁ ? ଆଉ ଏମିତି ମରିବା ସମୟରେ ତ' ବହୁତ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନା, ଯେ ସାନ ଝିଅର କ'ଣ ହେବ ? କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ପୁଣି ନୂଆ ଜନ୍ମ ନିଏ, ତେବେ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର କିଛି ଚିନ୍ତା ହିଁ ନାହିଁ ନା ! ଚିଠି-ସନ୍ଦେଶ କିଛି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ସବୁ ପରସପା ଅଟେ, ସେଥୁରେ ହାତ ନମାରିବା ଉଚିତ । ଏଥୁପାଇଁ ଯାହା କିଛି ବି ହୁଏ, ‘ତାହା ବ୍ୟବମୁକ୍ତରେ ଥୁବ ତେବେ ଭଲା ହେଉ, ଆଉ ନଥୁବ ତେବେ ଭଲା ନହେଉ ।’

ଚିନ୍ତା କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଧର୍ମ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ମୋଡ଼ିଦିଅ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଘରର ଯିଏ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ତାହା କିପରି ଦୂର କରିହେବ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ‘ଜୀବ ତୁ କାହେ ସୋଚ କରେ, କୃଷ୍ଣ କୋ କରନା ହୋ ସୋ କରେ ।’ ଏପରି ପଡ଼ିଛ ? ତେବେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ କ'ଣ ?

ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ କ୍ଲେଶ କ'ଣ ପାଇଁ କରୁଛ ? ଧର୍ମରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ମୋଡ଼ିଦିଅ ସେମାନଙ୍କୁ, ସୁଧୁରିଯିବେ ।

କିଛି ତ' ବ୍ୟବସାୟକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତା କରିଚାଲିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ କ'ଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ? ମନରେ ଏପରି ଥାଏ ଯେ, ‘ମୁଁ ହିଁ ଚଲାଉଛି’ । ଏଥୁପାଇଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ‘ସେ ଚଲାଇବାବାଲା କିଏ’ ଏପରି କିଛି ସାଧାରଣ ଭାବରେ ହେଉନା କାହିଁକି, କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅବଳମ୍ବନ ନିଏ ନାହିଁ । ଯଦିଓ, ତୁ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ଜାଣି ନାହୁଁ, ତଥାପି ଆଉ କିଛି ଅବଳମ୍ବନ ତ' ନେ ! କାରଣ ତୁ ଚଲାଉନାହୁଁ, ଏହା ଅଛି ବହୁତ ତୋ ଅନୁଭବରେ ଆସିଥାଏ । ଚିନ୍ତା ତ' ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଜଗଗଜମ୍ ଅଟେ ।

ଅଧିକ ଚିନ୍ତାବାଲା କିଏ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯାହାକୁ ଦୁଇଓଳିର ରୁଟି ମିଳୁନଥବ, ତା'କୁ ତ' ସବୁଦିନ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନା ଯେ ‘କାଳି କ'ଣ କରିବି ? କାଳି କ'ଣ ଖାଇବି ?’

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ନା, ତାହା ଏପରି ଯେ, ସରପୂସ(ଅତିରିକ୍ତ)ର ଚିନ୍ତା

ହୁଏ, ଖାଇବାର ଚିତ୍ରା କାହାକୁ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ସରପୂସର ହିଁ ଚିତ୍ରା ହୁଏ । ଏ ପ୍ରକୃତି ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଯେ କେବଳ ସରପୂସର ହିଁ ଚିତ୍ରା ହୁଏ । ଅନ୍ୟଥା, ଛୋଟରୁ ଛୋଟ ତାରା କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ଉଠିଆଉ, ସେଠାରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚି ହୋଇଯାଏ । ଏତିକି ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତ' ଅଛି । ଏହା ରେଗୁଲେଟର ଅଫ୍ ଦି ଡ୍ରଲ୍ସ ଅଟେ । ତାହା ଡ୍ରଲ୍ସକୁ ରେଗୁଲେଶନରେ ହିଁ ରଖୁଥାଏ ନିରନ୍ତର । ଏହା ଏପରି କୌଣସି ଗପ ନୁହେଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ସରପୂସର ହିଁ ଚିତ୍ରା ଅଟେ, ତା'କୁ ଖାଇବାର ଚିତ୍ରା ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁ ଏପରି ସରପୂସବାଲା ହିଁ ମିଳିଛନ୍ତି ଲାଗୁଛି ଯେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ରା ହିଁ ହେଉଥାଏ, ଡେପିସିର୍(ନିଅଷ୍ଟ)ବାଲା କେହି ମିଳିନାହାନ୍ତି ଲାଗୁଛି !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ଏପରି ନୁହେଁ, ଡେପିସିର୍ବାଲା ବହୁତ ମିଳିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ରା ହୁଏ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ମନରେ ଅଛ ଏପରି ହୁଏ ଯେ ଆଜି ଏତିକି ଆଣିବାର ଅଛି, ସେ ନେଇ ଆସନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଚିତ୍ରା-ବିତ୍ରା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଳଗା ଲୋକ ହୋଇଥିବେ ଆଉ ଏମାନେ ତ' ଭଗବାନଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିଦିଅନ୍ତି । 'ଭଗବାନଙ୍କୁ ଯାହା ଭଲ ଲାଗିଲା ତାହା ମୋ ପାଇଁ ଠିକ୍' ଏପରି ଚାଲନ୍ତି । ଆଉ ଏମାନେ ତ' ଭଗବାନ ନୁହେଁ, ଏମାନେ ତ' ନିଜେ କରିବା ଅଚନ୍ତି ନା ! କର୍ମର କର୍ତ୍ତା ମୁଁ ଏବଂ ଭୋକା ମଧ୍ୟ ମୁଁ, ଏଥପାଇଁ ପୁଣି ଚିତ୍ରା ମୁଣ୍ଡକୁ ନିଏ ।

ଚିତ୍ରା, ସେଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିଷ୍ଟିବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯଦି ଏପରି ହେବ ତେବେ ତ' ପୁଣି ଲୋକେ କାମକୁ ଯିବେ ନାହିଁ ଆଉ ଚିତ୍ରା କରିବେ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, କାମକରିବା ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତି । ତାହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ହାତରେ ନାହିଁ ନା ! ସେମାନେ ଲଚ୍ଛୁ ଅଟନ୍ତି, ପ୍ରକୃତି ଯେପରି ଘୁରାଉଛି ସେପରି ଘୁରୁଛନ୍ତି ଆଉ ମୁହଁରେ ଅହଂକାର କରୁଛନ୍ତି ଯେ ମୁଁ କାମକୁ ଯାଇଥିଲି । ଆଉ ବେକାରରେ ଚିତ୍ରା କରନ୍ତି । ଚିତ୍ରାବାଲା ଚଙ୍ଗା ଆଣିବ କେଉଁଠି ? ଲକ୍ଷ୍ମୀଜୀଙ୍କ ସଭାବ କିପରି ? ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିତ୍ରାବାଲା ପାଖରେ ରୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଆନନ୍ଦବାଲା ହୋଇଥିବେ, ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ପକାଉଥିବେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯାଆନ୍ତି ।

ଚିନ୍ତାରୁ ଧନ୍ଦାର ସର୍ବନାଶ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଧନ୍ଦାର ଚିନ୍ତା ହେଉଛି, ବହୁତ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଆସୁଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ହେବାକୁ ଲାଗେ ତେବେ ବୁଝିନେବ ଯେ କାମ ଏବେ ଅଧିକ ବିଗିଡ଼ିବ । ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ ତେବେ ବୁଝିବ ଯେ କାମ ବିଗିଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା କାମର ଅବରୋଧକ ଅଟେ । ଚିନ୍ତାରୁ ତ' ଧନ୍ଦାର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଯାଏ । ଯିଏ ବଡ଼େ-ଘଟେ, ତାହାର ନାମ ଧନ୍ଦା, ପୂରଣ-ଗଳନ ଅଟେ । ଯାହାର ପୂରଣ ହେଲା ତାହାର ଗଳନ ହେବା ବିନା ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି ପୂରଣ-ଗଳନରେ ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଚମକ୍ଯାରିତା ନାହିଁ । ଆଉ ଯାହା ଆପଣଙ୍କର ଚମକ୍ଯାରିତା ଅଟେ, ସେଥୁରେ କିଛି ପୂରଣ-ଗଳନ ହୁଏ ନାହିଁ ! ଏପରି ଶୁଭ ବ୍ୟବହାର ଅଟେ ! ଏ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ-ଛୁଆ ପିଲା ସମସ୍ତେ ପାନେସ୍ତ ଅଟନ୍ତି ନା ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ସୁଖ-ଦୁଃଖର ଭୋଗବଟୀ (ଭୋଗିବା)ରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମେ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ-ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଭିଭାବକ ଅଟ । କେବଳ ଅଭିଭାବକକୁ ହିଁ ଚିନ୍ତା କ'ଣ ପାଇଁ କରିବା ଉଚିତ ? ଆଉ ଘରବାଲା ତ' ଓଳଟା କହୁଛନ୍ତି ଯେ ତୁମେ ଆମ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା କଲେ କିଛି ବଢ଼ିଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ବତ୍ର ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ବତ୍ର ନାହିଁ ? ତେବେ ପୁଣି ସେ ବେକାର ବ୍ୟାପାର କିଏ କରିବ ? ଯଦି ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ବଢ଼ିଯାଉଥିବ ତେବେ କର ।

ସେହି ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତା ଗଲା...

ଧନ୍ଦା କରିବା ପାଇଁ ତ' ବହୁତ ବଡ଼ ଛାତି ଦରକାର । ଯଦି ସାହାସ କମିଯିବ ତେବେ ଧନ୍ଦା ୦ୟ ହୋଇଯିବ ।

ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ଆମ କମାନିରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥୁଲା, ଝାନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ । ସେତେବେଳେ ମୋତେ ରାତିସାରା ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ, ଚିନ୍ତା ହୋଇ ଚାଲିଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଭିତରୁ ଉଭର ମିଳିଲା ଯେ ଏ କ୍ଷତିର ଚିନ୍ତା ଏବେ କିଏ କିଏ କରୁଥିବେ ? ମୋତେ ଲାଗିଲା ଯେ ମୋ ଭାଗୀଦାରମାନେ କଦାଚିତ୍ ଚିନ୍ତା

ନକରୁଆଇ ପାରନ୍ତି । କେବଳ ମୁଁ ଏକାହିଁ ଚିତ୍ରା କରୁଆଇ ପାରେ । ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀ-ପିଲା ସବୁ ଭାଗୀଦାର ଅଟେନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ତ' କିଛି ଜାଣି ହିଁ ନାହାନ୍ତି । ଏବେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ଚାଲୁଛି, ତେବେ ମୁଁ ଏକାହିଁ ନିର୍ବୂଦ୍ଧିଆ ଅଟେ ଯେ ଚିତ୍ରା କରିବି ଏ ସବୁ ! ତେବେ ପୁଣି ମୋତେ ଅକଳ ଆସିଗଲା । କାରଣ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଚିତ୍ରା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଭାଗୀଦାର ଅଟେ ସବୁ, ତେବେ କ'ଣ ମୁଁ ଏକା ଚିତ୍ରା କରିବି ?

ବିଚାର କର କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ରା କର ନାହିଁ

ଚିତ୍ରା ଅର୍ଥାତ୍ କ'ଣ, ଏହା ବୁଝିନେବାକୁ ହେବ ଯେ ମନର ବିଚାର ଅଧିକ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଆମଙ୍କୁ କୌଣସି ବିଶ୍ୟରେ, ଧନ୍ୟ ବିଶ୍ୟରେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଶ୍ୟରେ ଅଥବା କୌଣସି ରୋଗ ହୋଇଥିବ ଆଉ ତା' ପାଇଁ ବିଚାର ଆସିଲା, କିଛି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେ ବିଚାର ଆମଙ୍କୁ ଚକ୍ରରେ ପକାଇ ଦିଏ ତେବେ ବୁଝିନେବ ଯେ ଏ ଓଳଗା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଗଲାଣି, ଅର୍ଥାତ୍ ବିଗିଡ଼ି ଗଲା । ସେଠାରୁ ପୁଣି ଚିତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ।

ବିଚାର କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବିଚାର ମାନେ କ'ଣ ? ଗୋଟିଏ ବିଚାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଆଉ ଏକ ସୀମାରୁ ପାରି ହୋଇଗଲା, ତେବେ ତାହା ଚିତ୍ରା କୁହାଯାଏ । ସୀମା ଉଚିତରେ ରହି ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ବିଚାରଗୁଡ଼ିକର ନର୍ମାଲିଟା କେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ? ଉଚିତରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣଡ଼ ନ ଉଠେ ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଘୂର୍ଣ୍ଣଡ଼ ହେବାକୁ ଲାଗେ ତେବେ ବନ୍ଦ କରିଦେବ । ଘୂର୍ଣ୍ଣଡ଼ ଉଠିବା ପରେ ଚିତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ମୋର ଆବିଷ୍କାର ଅଟେ ।

ଚିତ୍ରା କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି, ଯେ ଭାଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାର କରିବ, ଆଉ ବିଚାର ଯେବେ ଚିତ୍ରାରେ ପରିଣମିତ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ଉଚିତ । ଏ ଏବତ୍ ନର୍ମାଲ ବିଚାର, ଚିତ୍ରା କୁହାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ବିଚାର କରେ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏବତ୍ ନର୍ମାଲ ହେଲା ଆଉ ପେଟରେ ମରୁନ ହେଲା, ତେବେ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ସାମାନ୍ୟ ଭାବରେ ଉଚିତର ଦେଖୁଆନ୍ତି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବିଚାର କୁହାଯାଏ ଆଉ ଭିତରେ ଚିତ୍ରା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ତେବେ ପାଶରେ ପଡ଼ିଗଲା ଏପରି କୁହାଯାଏ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିତ୍ରା ହେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ପାଶରେ ହିଁ ପଡ଼ିଗଲା ନା ! ଚିତ୍ରା ହେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ବୁଝିଥାଏ ଯେ ମୋ କାରଣରୁ ହିଁ ଚାଲୁଛି, ଏପରି ମାନି ନେଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ସେ ସବୁ ଖଞ୍ଜରେ ପଡ଼ିବା ଭଳି ହିଁ ନୁହେଁ, ଆଉ ଏପରି ଅଟେ ମଧ୍ୟ । ଏ ତ' ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଏ ରୋଗ ପଶିଗଲାଣି । ଏବେ ଶୀଘ୍ର ବାହାରିବ କିପରି ? ଶୀଘ୍ର ବାହାରିବ ନାହିଁ ନା ! ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଗଲାଣି, ତାହା ଯିବ ନାହିଁ ନା ! ହାବିରୁଏଟେତ୍ରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବେ ତେବେ ବାହାରିଯାଏ ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହିଁ, ବାହାରିଯାଏ, ମାତ୍ର ଧୂରେ ଧୂରେ ବାହାରେ, କିନ୍ତୁ ଏକାଥରେ ଯାଏ ନାହିଁ ନା ପୁଣି !

ପରସତା ହାତରେ ନେବା, ସେଠାରେ ଚିତ୍ରା

ତୁମର କେମିତି ? କେବେ ଉପାଧୁ (ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଦୁଃଖ) ହୋଇଯାଏ ? ଚିତ୍ରା ହୋଇଯାଏ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏ ଆମର ବଡ଼ ଛିଅର ନିର୍ବନ୍ଧ ଠିକ୍ ହେଉନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ଉପାଧୁ ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମ ହାତରେ ଅଛି ତେବେ ଉପାଧୁରେ ରୁହ ନା, କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ତୁମ ହାତରେ ଅଛି ? ନାହିଁ ? ତେବେ ପୁଣି କ'ଣ ପାଇଁ ଉପାଧୁ କରୁଛି ? ତେବେ କ'ଣ ଏ ସେଠୀଙ୍କ ହାତରେ ଅଛି ? ଏ ଭଉଣୀ ହାତରେ ଅଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତେବେ କାହା ହାତରେ ଅଛି, ତାହା ନଜାଣି ତୁମେ ଉପାଧୁରେ ରହିବ, ତାହା କାହା ପରି ଅଟେ ଯେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଚାଲୁଥିବ, ତା' ଭିତରେ ଆମେ ଦଶଜଣ ବସିଥିବା, ଦୁଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଘୋଡ଼ା ଗଣ୍ୟଥିବେ, ଏବେ ତାକୁ ଚଳାଇବା ବାଲା ଚଳାଉଛି ଆଉ ଭିତରୁ ଆମେ ଚିକ୍କାର କରିବା ଯେ, ‘ଏ, ଏମିତି ଚଳା, ଏ, ଏମିତି ଚଳା’ ତେବେ କ'ଣ ହେବ ? ଯିଏ ଚଳାଉଛି, ତା'କୁ ଦେଖ ନା ! ‘ଚଳାଇବାବାଲା

କିଏ' ଏହା ଜାଣିବା ତେବେ ଆମକୁ ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଦିନ-ରାତି ଚିନ୍ତା କରୁଛ ? କେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବ ? ତାହାର ଅନ୍ତ କେବେ ଆସିବ ? ଏହା ମୋତେ ବତାଆ ।

ଛୀଅ ତ' ନିଜର ନେଇକରି ଆସିଛି, କ'ଣ ତୁମେ ତୁମର ନେଇକରି ଆସିନଥିଲ ? ଏ ସେୟାତ୍ତୁମକୁ ମିଳିଲେ ନା ନାହିଁ ? ଯଦି ସେୟାତ୍ତୁମକୁ ମିଳିଗଲେ, ତେବେ ଏ ଛୀଅକୁ କ'ଣ ପାଇଁ ମିଳିବେନି ? ତୁମେ ଚିକେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ତ' ରଖ । ବୀତଙ୍ଗ ମାର୍ଗରେ ଅଛ ଆଉ ଏପରି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରଖୁବ ନାହିଁ ତେବେ ତ' ଆର୍ଦ୍ଧାନ ହେବ, ଗୌଡ଼୍ରଧାନ ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏପରି ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସଭାବିକ ଫିକର(ଚିନ୍ତା) ତ' ହୁଏ ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ସେ ସଭାବିକ ଫିକର, ତାହା ହିଁ ଆର୍ଦ୍ଧାନ ଏବଂ ଗୌଡ଼୍ରଧାନ କୁହାଯାଏ । ଭିତରେ ଆମାକୁ ପାଡ଼ା ପହଞ୍ଚାଇଲେ ଆମେ । ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ପାଡ଼ା ହେଉନଥିବ ତେବେ ଠିକ୍, କିନ୍ତୁ ଏ ତ' ଆମାକୁ ପାଡ଼ା ପହଞ୍ଚାଇଲେ ।

ଚିନ୍ତାଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧାହୁଏ ଅନ୍ତରାୟ କର୍ମ

ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରାୟ କର୍ମ ପଡ଼େ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବିତ ହୁଏ । ଆପଣଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିବ ଯେ ଅମ୍ବୁକ ଜାଗାରେ ପୁଅ ଅଛି, ତେବେ ଆପଣ ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତୁ । ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ଭଗବାନ ମନା କରିଛନ୍ତି । ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ତ' ଅଧିକ ଅନ୍ତରାୟ ପଡ଼େ ଏବଂ ବୀତରାଗ ଭଗବାନ କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ‘ଭାଇ, ଯଦି ତୁମେ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ତେବେ ତୁମେ ହିଁ ମାଲିକ ଅଟ ? ତୁମେ ହିଁ ଦୂନିଆ ଚଲାଉଛ ? ଏମିତି ଯଦି ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଜାଣିଛେବ ଯେ ନିଜକୁ ମଳତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସତତ୍ବ ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ତାହା ତ' ଯେବେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ଡାକ୍ତର ଡାକିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଶକ୍ତି ଆମର ଅଟେ, ଏପରି ଆମାକୁ ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଶକ୍ତି ନିଜର ନୁହେଁ । ସେ ଶକ୍ତି କାହା ଅଧୀନରେ ଅଛି, ଏପରି ସବୁ ଖବର ରଖୁବା କଥା ନୁହେଁ କି ?

ଏହାକୁ ଚଲାଇବାବାଲା କିଏ ହୋଇଥିବ ? ଭଉଣୀ, ତୁମେ ତ' ଜାଣିଥିବ ? ଏ ସେୟା ଜାଣିଥିବେ ? କେହି ଚଲାଇବାବାଲା ଥିବ, ନା ତୁମେ ଚଲାଉଛ ?

ଚଲାଇବାବାଳା ସଂଯୋଗ...

କର୍ତ୍ତା କିଏ ? ଏ ସଂଯୋଗ କର୍ତ୍ତା ଅଟେ । ଏ ସମସ୍ତ ସଂଯୋଗ, ସାଇଷିଟିକ ସରକମ୍ପ୍ଲାନ୍‌ନ୍ଦ୍ରିୟଲ୍ ଏଭିଡେନ୍ସ ଏକାଠି ହୁଅଛି, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ, ଏପରି ଅଟେ । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସଭା ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ ତ' ସଂଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖୁଥିବାର ଅଛି ଯେ ସଂଯୋଗ କିପରି ଅଟେ । ସଂଯୋଗ ଏକାଠି ହୁଅଛି ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । କେହି ମଣିଷ ମାର୍କ ମାସରେ ବର୍ଷାର ଆଶା ରଖେ, ତାହା ଭୂଲ କୁହାଯିବ । ଆଉ ଜୁନ ଫଲର ତାରିଖ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ସଂଯୋଗ ଏକାଠି ହୁଏ । ସମୟର ସଂଯୋଗ ଏକାଠି ହେଲା, କିନ୍ତୁ ଯଦି ବାଦଲର ସଂଯୋଗ ମିଳିନଥୁବ, ତେବେ ବିନା ବାଦଲରେ ବର୍ଷା କିପରି ହେବ ? କିନ୍ତୁ ବାଦଲ ଜମା ହେଲେ, ସମୟ ଆସିଗଲା, ପୁଣି ବିଜୁଳି ଚମକିଲା, ଅନ୍ୟ ଏଭିଡେନ୍ସ ଏକାଠି ହେଲେ, ତେବେ ବର୍ଷା ହେବ ହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ସଂଯୋଗ ମିଳିବା ଦରକାର । ମଣିଷ ସଂଯୋଗାଧୀନ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ନିଜେ ଏପରି ମାନେ ଯେ, ‘ମୁଁ କିଛି କରୁଛି’ କିନ୍ତୁ ତା’ର କର୍ତ୍ତା ହେବା ମଧ୍ୟ ସଂଯୋଗାଧୀନ ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ସଂଯୋଗ ବିଛିଡ଼ି ଯିବ, ତେବେ ତା’ ଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବନି ।

‘ମୁଁ କିଏ’ ଏହା ଜାଣିବା ଦ୍ୱାରା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସମାଧାନ

ବାସ୍ତଵରେ ‘ମୁଁ କିଏ’ ଏହା ଜାଣିବା ଉଚିତ୍ ନା, ନିଜେ ନିଜ ଉପରେ ବିଜନେସ୍ କରିବା, ତେବେ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବ । କେବଳ ନାମ ସହ ବିଜନେସ୍ କରିବା, ତେବେ ଆମ ହାତରେ କିଛି ରହିବ ନାହିଁ । ଅଞ୍ଚ-ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ବକୁ ତ’ ପଡ଼ିବ ନା ନାହିଁ ? ‘ମୁଁ କିଏ’ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା !

ଏଠାରେ ତୁମର ସମାଧାନ କରିଦିଏ, ପୁଣି ଚିନ୍ତା-ଓରିଜ୍ କେବେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ତାହା ପସନ୍ଦ ଲାଗେ ? କ’ଣ ପାଇଁ ପସନ୍ଦ ଲାଗେନି ?

ଅନେକ କାଳରୁ ଭଚକୁଛନ୍ତି ଏ ଜୀବମାନେ, ଅନେକ କାଳରୁ । ତେବେ, କେବେ କେମିତି ଏପରି ପ୍ରକାଶ ସବୁପାଇନାମାନୀପୁରୁଷ ମିଳିଯାନ୍ତି, ସେତେବେଳେମୁକ୍ତ କରାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ଚେନଶନ୍ ଅଳଗା ! ଚିତ୍ରା ଅଳଗା !

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିତ୍ରା ସାଙ୍ଗରେ ଅହଂକାର କିପରି ଥାଇ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମୁଁ ନଥୁବି ତେବେ ଚାଲିବ ନାହିଁ, ଏପରି ତା’କୁ ଲାଗେ । ‘ଏହା ମୁଁ ହିଁ କରୁଛି । ମୁଁ ନକରିବି ତେବେ ହେବ ନାହିଁ, କିପରି ହେବ ? ସକାଳେ କ’ଣ ହେବ ?’ ଏପରି ଚିତ୍ରା କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିତ୍ରା କାହାକୁ କହୁଛି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ: କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ସର୍ବସ ମାନିନେଇ ତାହାର ଚିତ୍ରନ କରିବା, ତାହାକୁ ଚିତ୍ରା କୁହୁଛି । ପଡ଼ୁଇ ଦେହ ଖରାପ ହୋଇଯାଉଥିବ, ଏବଂ ଟଙ୍କାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଯଦି ପଡ଼ୁ ହିଁ ସର୍ବସ ଲାଗୁଥିବ, ତେବେ ସେଇତୁ ତା’କୁ ଚିତ୍ରା ହେବାକୁ ଲାଗିବ । ତା’କୁ ସବୁଠ ବେଶି ମହିରୁ ଦେଲ, ଏଥୁପାଇଁ ଚିତ୍ରା ପଶିଯିବ ଆଉ ଯାହାପାଇଁ ସର୍ବସ ଆମ୍ବା ହିଁ ଅଟେ, ତା’କୁ ପୁଣି କ’ଣ ପାଇଁ ଚିତ୍ରା ହେବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚେନଶନ୍ ମାନେ କ’ଣ ? ଚିତ୍ରା ତ’ ବୁଝିହେଲା, ଏବେ ଚେନଶନ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବତାକୁ ଯେ ଚେନଶନ୍ କାହାକୁ କହିବା ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚେନଶନ୍ ସେହି ପ୍ରତିରା ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ସର୍ବସ ନଥାଏ, ସବୁ ପ୍ରକାରର ମାନସିକ ଚାପ ଥାଏ । ଚାକିରିର ଠିକଣା ପଡ଼ୁନାହିଁ, କ’ଣ ହେବ ? ଗୋଟିଏ ପଟେ ସ୍ତ୍ରୀର ଦେହ ଖରାପ, ତା’ର କ’ଣ ହେବ ? ପୁଆ ଠିକରେ ସ୍କୁଲ ଯାଉନାହିଁ, ତା’ର କ’ଣ ହେବ ? ଏସବୁ ମାନସିକ ଚାପକୁ ଚେନଶନ୍ କହୁଛି । ମୁଁ ତ’ ସତେଜଶ ବର୍ଷ ହେଲା ଚେନଶନ୍ ହିଁ ଦେଖିନାହିଁ !

ସାବଧାନ ହେବା ଏବଂ ଚିତ୍ରା ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଫରକ୍ । ସାବଧାନ ହେବା ତ’ ଜାଗୃତି ଅଟେ ଆଉ ଚିତ୍ରା ଅର୍ଥାତ୍ ହୃଦୟ ଜାଲି ଚାଲିବା ।

ନମ୍ରାଲିଟୀରୁ ମିଳେ ମୁକ୍ତି

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପରବଶତା ଏବଂ ଚିତ୍ରା ଦୁହେଁ ସମାନ ନୁହଁଛି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିତ୍ରା ତ’ ଏବତ୍ ନମ୍ରାଲିରଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ ଆଉ ପରବଶତା ତାହା ଇଗୋଇଜମ୍ ନୁହେଁ । ପରବଶତା ତ’ ଅସହାୟତା ଅଟେ ଆଉ ଚିତ୍ରା ତାହା

ଏବରୁ ନର୍ମାଳ୍ ଲଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ । ଏବରୁ ନର୍ମାଳ୍ ଲଗୋଇଜମ୍ ହେବ ତେବେ ଚିନ୍ତା ହେବ ଅନ୍ୟଥା ହେବ ନାହିଁ । ରାତିରେ ଘରେ କାହାକୁ ନିଦ ଆସୁନଥୁବ ? ତେବେ କହିବା, ଯାହାକୁ ଲଗୋଇଜମ୍ ଅଧିକ ଥାଏ ତା'କୁ ।

ଲଗୋଇଜମ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି, ଏବରୁ ନର୍ମାଳ୍ ଲଗୋଇଜମ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦୋଷ ଅଟେ ଆଉ ତାହାର ପରିଣାମ ପଶୁଗତି ଅଟେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ, ତା' ପାଇଁ କ'ଣ ଉପାୟ ଅଛି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ପଛକୁ ଫେରିଆସ । ପଛକୁ ଫେରିଆସିବା ଉଚିତ ନଚେତ ପୁଣି ଲଗୋଇଜମ୍ ପୂରାପୂରି ଖତମ କରିଦେବା ଉଚିତ । ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ଥିବେ, ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ‘ଜ୍ଞାନ’ ଦେବେ, ତେବେ ସବୁ ହୋଇଯାଏ ।

ଚିନ୍ତା କିପରି ଯିବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା କ'ଣ ପାଇଁ ଯାଉନାହିଁ ? ଚିନ୍ତାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କ'ଣ କରିବି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥୁବ, ଏପରି ମଣିଷ ମିଳିବେ ହିଁ ନାହିଁ । କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନଙ୍କ ଭକ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନଥାଏ ନା ! ଆଉ ଚିନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ପୂରା ଜ୍ଞାନ ଅଛି ହୋଇଯାଏ, ପ୍ରାକ୍ତର ହୋଇଯାଏ ।

ସଂସାରରେ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଏପରି ନଥୁବ ଯେ ଯାହାକୁ ଚିନ୍ତା ହେଉନଥୁବ । ମାଧୁ-ମାଧୁୟୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କେବେ ନା କେବେ ତ' ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ସାଧୁଙ୍କୁ ଜନକମ୍ ଚ୍ୟାକୁ ନଥାଏ, ସେଲୁ ଚ୍ୟାକୁ ନଥାଏ, ଘରଭଡ଼ା ନଥାଏ, ତଥାପି କେବେ ନା କେବେ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ଶିକ୍ଷ୍ୟ ସାଙ୍ଗରେ ଝଞ୍ଜଟ ହେବ ତେବେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହୋଇଯାଏ । ଆମୁଜ୍ଞାନ ବିନା ଚିନ୍ତା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଠାରେ ତ' ମୁଁ ତୋ'ର ସବୁ ଚିନ୍ତା ନେଇଯାଏ ଆଉ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିବ ଯେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହେବ ତେବେ ଓକିଲ ଧରିକି ଅଦାଲତରେ ମୋ ଉପରେ କେସି ଚଲାଇବୁ । ଏପରି ମୁଁ ହଜାର-ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ରହିତ କରି ଦେଇଛି । ଆରେ ମାର ! ଯାହା ମାଗିବୁ ତାହା ଦେବି ଏପରି ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ଚିକେ

ଠିକରେ ମାଘ, ଏପରି କିଛି ମାଗିବୁ ଯେ ଯାହା ତୋ ପାଖରୁ କେବେ ମଧ୍ୟ ନ ଯିବ । ଏ ନାଶ୍ଵତ ଜିନିଷ ମାଗିବୁ ନାହିଁ । ଶାଶ୍ଵତ ସୁଖ ମାଗିନେବୁ ।

ମୋ ଆଜ୍ଞାରେ ରହୁଥିବେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା ହେବ ତେବେ ପୁଣି ମୁକଦମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଛି । ମୋ ଆଜ୍ଞାରେ ରହିବ । ଏଠାରେ ସବୁକିଛି ମିଳେ, ଏପରି ଅଟେ । ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ କ'ଣ ସର୍ବ ରଖିଛି, ଜାଣିଛ ତୁମେ ? ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା ହେବ ତେବେ ମୋ ଉପରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଚଙ୍କାର ମୁକଦମା କରିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣଙ୍କ ପାଖରୁ ଝାନ ପାଇଲୁ, ମନ-ବଚନ-କାନ୍ଦା ଆପଣଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କଲୁ, ପୁଣି ଚିନ୍ତା ହୁଏ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହେବ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଚିନ୍ତା ଗଲା, ତାହାର ନାମ ସମାଧି । ତାହାଦ୍ୱାରା ପୁଣି ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା କାମ ଅଧୂକ ହେବ, କାହିଁକିନା ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତତା ରହିଲା ନାହିଁ ନା ! ଅଫିସକୁ ଯାଇ ବସିବା ମାଡ଼େ କାମ ହୋଇଗଲେ । ଘରର ବିଚାର ଆସେ ନାହିଁ, ବାହାରର ବିଚାର ଆସେ ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ବିଚାର ହିଁ ଆସେ ନାହିଁ, ଆଉ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକାଗ୍ରତା ରୁହେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରୁହେ ସେ ଠିକ

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତିନିବର୍ଷର ଗୋଟିକିଆ ଝିଅ ଥୁବ ତେବେ, ମନରେ ଏପରି ହୁଏ ଯେ ଏ ବଡ଼ ହେବ ତେବେ ଯାର ବାହାଘର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସେଥିରେ ଖର୍ଜ ହେବ । ଏପରି ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ମନା କରିଛନ୍ତି । କାହିଁକିନା ଯେବେ ତା’ର ଚାଇମିଙ୍କ ଆସିବ, ସେତେବେଳେ ସବୁ ଏଭିଡେନ୍ସ(ସଂଯୋଗ) ଏକାଠି ହୋଇଯିବେ । ଏଥୁପାଇଁ ଚାଇମିଙ୍କ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ସେଥିରେ ହାତ ପୁରାଇବ ନାହିଁ । ତୁମେ ତୁମ ଅନୁସାରେ ଝିଅକୁ ଖୁଆଅ-ପିଆଅ, ପଡ଼ାଆ-ଲେଖାଆ କିନ୍ତୁ ଆଗର ସବୁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ, ଆଜି ଦିନର, ବର୍ତ୍ତମାନର ହିଁ । ଅତୀତ କାଳ ତ’ ବିତିଗଲା । ଯାହା ତୁମର ଅତୀତ କାଳ, ତାକୁ କ’ଣ ଉଖାଡୁଛ ? ଉଖାଡୁ ନାହିଁ ନା ! ଅତୀତ କାଳ ବିତିଗଲା, ତା’କୁ ତ’କେହି ମୁଖ୍ୟ ମଣିଷ ମଧ୍ୟ ଉଖାଡେ ନାହିଁ । ଉବିଷ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହାତରେ ଅଛି । ତେବେ ପୁଣି ଆମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ହିଁ ରହିବା ଉଚିତ । ଏବେ ତା’ ପିଇଛ, ତେବେ ଆଗାମରେ ପିଅ, କାରଣ ଭବିଷ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହାତରେ ଅଛି । ଆମକୁ

କ'ଣ ଝଞ୍ଜ ? ଏଥୁପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ହିଁ ରହିବ । ଯେତେବେଳେ ଖାନା ଖାଆ, ସେତେବେଳେ ଖାଇବାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିର ରଖିକରି ଖାଇବା ଉଚିତ । ପକୋଡ଼ା କେଉଁଥିରେ ବନିଛି, ଏସବୁ ଆରାମରେ ଜାଣିବ । ‘ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରହିବ’, ଏହାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ଯେ ଯଦି କିଛି ହିସାବ କରୁଛ ତେବେ ପୂରାପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ୍ୟରେଟ, ସେଥୁରେ ହିଁ ଚିର ରଖିବା ଉଚିତ । କାହିଁକିନା ଯଦି ଚିର ଭବିଷ୍ୟକାଳରେ ଯିବ ତେବେ ଆଜିର ହିସାବ ବିଗଢ଼ିଯିବ । କାରଣ ଭବିଷ୍ୟତର ବିଚାର କିର୍-କିର୍ କରନ୍ତି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଜିର ହିସାବ ବିଗଢ଼ିଯାଏ । ଭୂଲ-ଭରକା ହୋଇଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଯିଏ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରୁହେ, ତା’ର ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଭୂଲ ହୁଏନାହିଁ, ତା’କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଚିନ୍ତା, ନୂହେଁ ଡିସର୍ଜ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କ'ଣ ଚିନ୍ତା ଡିସର୍ଜ ଅଟେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ଡିସର୍ଜରେ ଆସେ ନାହିଁ । କାରଣ ସେଥୁରେ ‘କରିବାବାଲା’ ଥାଏ ।

ଯେଉଁ ଚିନ୍ତା ଚାର୍ଜ ରୂପରେ ଥିଲା, ତାହା ଏବେ ଡିସର୍ଜ ରୂପରେ ହୁଏ, ତାହାକୁ ମୁଁ ସଫୋକେଶନ(ଶ୍ୟାସରୁଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା) କୁହେ । କାରଣ ଭିତରେ ଛୁଟିବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ ନା ! ଆମ୍ବା ଅହୁକାରଠାରୁ ଅଳଗା ହୋଇ ବ୍ୟବହାର କରେ ନା ! ଯେବେ ଏକାକାର ହେଉଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଚିନ୍ତା ଥିଲା ।

ଏବେ ଯେଉଁ ସଫୋକେଶନ ଅଛି, ତାହା ଚାର୍ଜ ହୋଇଥିବା ଚିନ୍ତା ଅଟେ । ତାହାର ଡିସର୍ଜ ହେବା ସମୟରେ ତ’ ସଫୋକେଶନ ହୁଏ । ଯେପରି ଚାର୍ଜ କ୍ରୋଧ ହୋଇଥିଲା ଆଉ ଆମ୍ବା ଅଳଗା ହୋଇଯିବା ପରେ ଡିସର୍ଜ ହେବା ସମୟରେ ତାହା ରାଗ(ରାଗିବା) ହୋଇଗଲା । ସେହିଭଳି, ଆମ୍ବା ଅଳଗା ହୋଇଯାଏ ତେବେ ସବୁ ଅଳଗା ହିଁ ଅଟେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପଣ୍ଡାତ୍ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ହିଁ ନାହିଁ, ତାହା କେବଳ ସଫୋକେଶନ ! ଚିନ୍ତାବାଲା ଚେହେରା ଜଣାପଢ଼ିଯାଏ । ଏ ଯାହା ହୁଏ, ତାହା ତ’ ସଫୋକେଶନ, ଘୁମନ୍ ହୁଏ ।

ଆପଣଙ୍କୁ ରାତ୍ରାର ମାନଚିତ୍ର କରି ଦିଆଯାଇଥିବ, ଆଉ ତାହାକୁ ବୁଝିବାରେ

ଆପଣଙ୍କର ଭୂଲ ହୋଇଗଲା, ତେବେ ପୁଣି ଆପଣ ବିଚଳିତ ହେବେ, ତାହାକୁ ଚିତ୍ରା କୁହାନ୍ତି ନାହିଁ, ତାହା ଘୁମନ୍ କୁହାଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଚିତ୍ରା ହେବ ନାହିଁ । ଚିତ୍ରାରେ ତ' ହୁ ହୁ ହୋଇ ରଙ୍ଗ ଜଳି ଚାଲେ !

‘ବ୍ୟବସ୍ଥିତ’ର ଜ୍ଞାନ, ସେଠାରେ ଚିତ୍ରା ଗାଏବ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଯଦି ଠିକ୍‌ରେ ବୁଝାପଡ଼ିଯାଏ, ତେବେ ଚିତ୍ରା ବା ଚେନଶନ୍ କିମ୍ବି ମଧ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତିଳେ ମଧ୍ୟ ରୁହେ ନାହିଁ । ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଅର୍ଥାତ୍ ସାଇଷିଫିକ୍ ସରକମ୍ପେଣ୍ଟନଶିଯଳ ଏଭିଡ୍ରେନ୍ । ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ ବୁଝି ଚାଲିବାକୁ ହେବ ଯେ ଅନ୍ତିମ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ, ‘କେବଳଜ୍ଞାନ’ ଉପର୍ମନ୍ କରାଏ ଆଉ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବୁଝାପଡ଼ିଯାଏ ତେବେ କେବଳଜ୍ଞାନ ବୁଝାପଡ଼ିଯିବ । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥିତର ମୋ ଆବିଷ୍ଵାର ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଅଟେ ! ଏହା ଗଜବ ଆବିଷ୍ଵାର ଅଟେ !!

ଅନେକ ଜନ୍ମ ହେଲା ସଂସାର କିଏ ଛିଡ଼ା କରାଉଥିଲା ? କର୍ତ୍ତା ହୋଇ ବସିଯାଇଥିଲେ, ତାହାର ଚିତ୍ରା !

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏହି ‘ଜ୍ଞାନ’ ଦ୍ୱାରା ଏବେ ମୋତେଆଉ ଭବିଷ୍ୟତର ଚିତ୍ରା ରହୁନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମେ ତ' ‘ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଅଟେ’ ଏପରି କହି ଦେଉଛ ନା ! ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ତୁମେ ବୁଝିଗଲ ନା ! କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ନାହିଁ । ସାରାଗତି ଚେଇଁକରି ଦୁଇବର୍ଷ ପରକଥା ଭାବିବ, ତେବେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଯୁଜ଼ିଲେସ (ଅର୍ଥହୀନ) ବିଚାର ଅଟେ, ଡ୍ରେଷ୍ଟ ଅଥ୍ ଟାଇମ୍ ଏଣ୍ ଏନର୍ଜ୍ ଅଟେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ଯେଉଁ ‘ରିଯଳ୍’ ଆଉ ‘ରିଲେଟିଭ୍’ ବୁଝାଇଲେ, ତା’ପରେ ଚିତ୍ରା ଗଲା ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ପରେ ତ' ଚିତ୍ରା ହିଁ ହୁଏ ନାହିଁ ନା ! ଏହି ଜ୍ଞାନ ପରେ ଚିତ୍ରା ହେବ, ଏପରି ନୁହେଁ । ଏହି ମାର୍ଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୀତରାଗ ମାର୍ଗ ଅଟେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୀତରାଗ ମାର୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍ କ’ଣ, ଯେ ଚିତ୍ରା ହିଁ ନଥୁବ । ଏହା ତମାମ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନୀଙ୍କର, ଚବିଶ ତୀର୍ଥକରଙ୍କର ମାର୍ଗ ଅଟେ, ଏହା ଆଉ କାହାର ମାର୍ଗ ନୁହେଁ ।

दादा भगवान फाउन्डेशन के द्वारा प्रकाशित पुस्तकें

१. ज्ञानी पुरुष की पहचान	२४. मानव धर्म
२. सर्व दुःखो से मुक्ति	२५. सेवा-परोपकार
३. कर्म का सिद्धांत	२६. मृत्यु समय, पहले और पश्चात
४. आत्मवोध	२७. निजदोष दर्शन से...निर्देष
५. मैं कौन हूँ ?	२८. पति-पत्नि का दिव्य व्यवहार
६. वर्तमान तीर्थकरं श्री सीमंधर स्वामी	२९. क्लेश रहित जीवन
७. भुगते उसी की भूल	३०. गुरु-शिष्य
८. एडजस्ट एवरीहेयर	३१. अहिंसा
९. टकराव टालिए	३२. सत्य-असत्य के रहस्य
१०. हुआ सो न्याय	३३. चमत्कार
११. चिंता	३४. पाप-पुण्य
१२. क्रोध	३५. वाणी, व्यवहार में...
१३. प्रतिक्रमण	३६. कर्म का विज्ञान
१४. दादा भगवान कौन ?	३७. आत्मवाणी - १
१५. पैसों का व्यवहार	३८. आत्मवाणी - २
१६. अंत : करण का स्वरूप	३९. आत्मवाणी - ३
१७. जगत कर्ता	४०. आत्मवाणी - ४
१८. त्रिमंत्र	४१. आत्मवाणी - ५
१९. भावना से सुधरे जन्मोंजन्म	४२. आत्मवाणी - ६
२०. माता-पिता और बच्चों का	४३. आत्मवाणी - ७
व्यवहार	४४. आत्मवाणी - ८
२१. प्रेम	४५. समझ से प्राप्त ऋत्तुचर्य (पूर्वार्थ-उत्तरार्थ)
२२. समझ से प्राप्त ऋद्धार्चर्य	
२३. दान	

- दादा उग्रबान फाउन्डेशन द्वारा गृजराटी भाषारे दि ४४ पूष्टक प्रकाशित होइच्छि । ओवेबसाइट www.dadabhagwan.org रे मध्य आपण ए घमन्ह पूष्टक प्राप्त करिपारिबो ।
- दादा उग्रबान फाउन्डेशन द्वारा प्रतेक मास हिन्दी, गृजराटी तथा ऊराजी भाषारे “दादाबाणी” मागाजिन प्रकाशित होइच्छि ।

**(छिथा पूष्टक : १) आमूषाक्षाकार २) घर्षण टाल्नु ३) मूँकिए ?
४) एड्जेस्ट एक्ट्रिहेयर ५) चित्रा**

ପ୍ରାସ୍ତିସ୍ଥାନ

ଦାଦା ଉଗବାନ ପରିବାର

- ଅଭାଲକ** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର,ସୀମିଶର ସିଟୀ,ଅହମଦବାଦ-କଲୋଳ ହାଇଡ୍ରୋ, ପୋଷ-ଅଡ଼ାଲକ,
ଜିଲ୍ଲା-ଗାନ୍ଧିନଗର,ଗୁଜରାଟ-୩୮୨୯୧,ଫୋନ-(୦୨୯)୩୯୮୩୦୧୦୦
- ରାଜକୋଟ** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର,ଅହମଦବାଦ-ରାଜକୋଟ ହାଇଡ୍ରୋ, ତରଣତିଆ ଚୋକତି (ସର୍କଳ),
ପୋ-ମାଲିଯାସନ,ଜିଲ୍ଲା-ରାଜକୋଟ,ଫୋନ-୯୭୪୧୧୧୩୯୩
- ଭୁଲ** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ହିଲ ଗାର୍ଡେନ୍ସ ପଛ, ଏୟାରପୋର୍ଟ ରୋଡ,(୦୨୮୮୭) ୨୯୦୧୨୩
- ଗୋଧ୍ରା** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର,ଭାମୋଯା ଗାଁ, ଏକ୍ତିଆର ଗୋଡ଼ାଉନ୍ ସାମନାରେ,ଗୋଧ୍ରା । (ଜି-ପଂଚମହାଳ)
ଫୋନ-(୦୨୬୭୭୨) ୨୭୨୩୦୦
- ମୋରବୀ** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ମୋରବୀ-ନବଲଖି ହାଇଡ୍ରୋ,ପୋ : ଜୟପୁର,ଜିଲ୍ଲା-ରାଜକୋଟ ,
(୦୨୮୯୯)୨୯୭୦୯୭
- ଅମରେଲି** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର,ଲିଲିଯା ରୋଡ,ବାଲ୍ଯାସ ଚୋକତି,ଖାରାବାତି, ୯୯୨୪୮୪୪୪୭୦
- ସୁରେତ୍ରନଗର** : ତ୍ରିମନ୍ଦିର,ସୁରେତ୍ରନଗର-ରାଜକୋଟ ହାଇଡ୍ରୋ,ଲୋକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଖ,ମୂଳ
ରୋଡ,୯୮୯୨୩୭୮୭୭୭
- ଅହମଦବାଦ** : ଦାଦା ଦର୍ଶନ,୪,ମମତାପାର୍କ ସୋସାଇଟୀ,ନବ ଗୁଜରାଟ କଲେଜ
ପଛ,ଉସ୍ତାନପୁରା,ଅହମଦବାଦ-୩୮୦୧୪,ଫୋନ-(୦୨୯)୨୭୪୪୦୪୦୮
- ବଡ଼ୋଦରା** : ଦାଦା ମନ୍ଦିର,୧୭,ମାମା କି ପୋଲ-ମୁହଲ୍ଲା,ବାବପୁରା ପୋଲିସ ଷେସନ ପାଖ,ସଲାଟ
ଥ୍ରାଡ଼ା,ବଡ଼ୋଦରା, ୯୯୨୪୮୩୩୩୪
- ମୁଖ୍ୟାଇ:** ୯୩୨୩୪୨୯୦୧୯ , **ବାଙ୍ଗାଲୋର :** ୯୪୯୦୯୭୯୦୯୯ , **କୋଳକତା:** ୦୩୩୮-
୩୯୨୩୩୮୮୮୫ , **ଜଳଶର:** ୯୮୧୪୦୭୩୦୪୮ , **ଜୟପୁର:** ୯୩୪୧୪୦୮୮୮୫ ,
ହାଇଦ୍ରାବାଦ : ୯୯୮୯୮୭୭୭୭୮୮୮ , **ଇନ୍ଦ୍ରାର :** ୯୮୯୩୪୪୪୩୪୧ , **ଅମରାବତୀ :**
୯୪୨୨୯୧୪୦୭୪ , **ରାଯପୁର:** ୯୩୨୯୪୨୩୭୩୭ , **ଭିଲାଇ:** ୯୮୨୭୪୮୧୩୩୭ ,
ଦିଲ୍ଲୀ: ୯୮୧୦୦୯୮୭୪୭୪ , **ଭୋପାଳ:** ୯୪୨୪୦୨୪୪୦୪ , **ଚେନ୍ନାଇ:** ୯୩୮୦୧୪୯୯୭
ଓଡ଼ିଶା: ୮୭୩୩୦୭୩୧୧୧

ଚିତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅବରୋଧକ

ପ୍ରୟାସ କର କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ତା କରନାହିଁ । ପ୍ରକୃତି କ’ଣ କୁହେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉନାହିଁ ତେବେ ପ୍ରୟାସ କର, ଉବରଦଷ୍ଟ ପ୍ରୟାସ କର କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ତା କର ନାହିଁ । କାହିଁକିନା ଚିତ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧରୁ ପହଞ୍ଚଇ । ଚିତ୍ତ କରିବା ବାଲା ନିଜେ ଲଗାମ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଯାଏ । ‘ଯେମିତି ମୁଁ ହିଁ ଚଳାଉଛି’ । ଏହାର ଦୋଷ ଲାଗୁ ହୁଏ ।

‘ଏହି ଜରତ କିଏ ଚଳାଉଛି’ ଏହା ଜାଣିଯିବା ତେବେ ଆମକୁ ଚିତ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

-ଦାଦାଘ୍ରୀ

